חסידות · ברסלב · ספרים של תלמידים

שמחת הנפש - אנש דפולין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

שמחת הנפש - אנש דפולין

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/שמחת-הנפש-אנש-דפולין/
הקובץ נוצר ב־15 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

סֵפֶר
שִׂמְחַת
הַנֶּפֶשׁ
בְּזֶה הַסֵּפֶר יָבוֹאוּ קְצָת מַאֲמָרִים הַמְדַבְּרִים מֵהָעִנְיָן אֵיךְ שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת שָׂמֵחַ תָּמִיד. וּדְרָכִים יְשָׁרִים וְעֵצוֹת נִפְלָאוֹת וְהִתְחַזְקוּת גָּדוֹל לִזְכּוֹת לָזֶה, כִּי מִצְוָה גְדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.
* * *
וּמְצוּרָף לָזֶה אוֹת שִׂמְחָה
מֵהַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ "לִקּוּטֵי עֵצוֹת"
עַל־פִּי סִפְרֵי מוֹהֲרַ"ן מִבְּרֶסְלֶב זְצַ"ל
* * *
הובא לדפוס מחדש על ידי
מכון "תורת הנצח" ברסלב
להדפסת והפצת ספרי חסידות ברסלב
שנת תשנ"ה פעיה"ק ירושלים תובב"א
.
.כע1שִׂמְחַת
הַנֶּפֶשׁ
.כע3~
.זע1שִׂמְחַת
הַנֶּפֶשׁ
.זע3~
>>
>>
>>
>>
>>
>>
.דמ02
.במ
אוֹצַר הַיִּרְאָה - שִׂמְחָה

[מהרה"ק מוהר"ן מטשעהרין ז"ל]
מיוסד על הספה"ק ליקוטי הלכות

א.

כָּל הַהֶזֵּקוֹת הֵם עַל־יְדֵי קִלְקוּל הַשִּׂמְחָה. וּכְשֶׁזּוֹכִין לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה, שֶׁזֶּה בְּחִינַת שֶׁמַּסְמִיכִין גְּאֻלָּה לִתְפִלָּה כַּמְבֹאָר בִּפְנִים, עַל־יְדֵי־זֶה נִצּוֹל מִכָּל הַהֶזֵּקוֹת כְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל, כִּי תְּפִלָּה בְּשִׂמְחָה הִיא רְפוּאָה וִישׁוּעָה לַכֹּל.

(ליקוטי־הלכות, הל' ק"ש, הל' ב)

9 8 9 8

..דף מס:20 ----------

ב.

שִׂמְחָה דְּקְדֻשָּׁה הִיא בְּוַדַּאי דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, כִּי זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הָעֲבוֹדָה לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם בְּשִׂמְחָה. וְהַשִּׂמְחָה הִיא הַנְּקֻדָּה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל כָּל הַמִּצְוֹת. וּבֶאֱמֶת, מִי שֶׁהוּא בִּכְלַל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה הָאֲמִתִּית, יֵשׁ לוֹ לִשְׂמֹחַ כָּל יָמָיו בְּכָל עֵת וְרֶגַע כְּשֶׁיִּזְכֹּר אֶת עַצְמוֹ הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, אֲשֶׁר פָּתַח אֶת עֵינֵינוּ וְהִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה; וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר עֹצֶם הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת, כִּי הִיא לְבַד כְּפֶם מָה דְּמִשַּׁעֵר בְּלִבֵּהּ. אַךְ מִפְּגַם וּנְפִילַת הַשִּׂמְחָה דִּקְדֻשָּׁה הַנַּ"ל, מִזֶּה נִשְׁתַּלְשֵׁל הַטָּעוּת שֶׁל כַּת הַבּוֹחֲרִין בְּשִׂמְחָה שֶׁל הוֹלֵלוּת וְשִׁכְרוּת, אֲשֶׁר צְרִיכִין לְזָהֵר וְלִשְׁמֹר מִזֶּה מְאֹד.

(הלכות תפלה, הל' ד)

..דף מס:21 ----------

.דחא

ג.

עִקַּר הַשִּׂמְחָה זוֹכִין עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת בְּכָל פַּעַם לְהַשִּׂיג אֶת הַנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ.

(שם הלכות נשיאת כפים, הל' ד)

9 8 9 8

.דח

..דף מס:22 ----------

ד.

עַל־יְדֵי וִדּוּי דְּבָרִים מַעֲלִין מֵהַקְּלִפּוֹת כָּל נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹכָן עַל־יְדֵי הַחֲטָאִים, וַאֲזַי עוֹלֶה הַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא עִקַּר הַקְּדֻשָּׁה מֵהַגְּלוּת. וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לְהַשִּׂיג אוֹר הָאֵין־סוֹף בִּבְחִינַת מָטֵי וְלָא מָטֵי - כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ.

(הלכות נפילת־אפים, הל' ד)

9 8 9 8

.דח

..דף מס:23 ----------

ה.

עִקַּר הַתִּקּוּן הַמְסַדֵּר וְהַמְיַשֵּׁב, שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּתֶר, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מַשִּׂיגִין אוֹר אֵין־סוֹף, הוּא עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה. כִּי שָׁם מְקוֹר הַשִּׂמְחָה בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם" דַּיְקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּתֶר. כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת הַמֹּחִין, וְאָז יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לִסְבֹּל מַה שֶּׁמַּשִּׂיגִין מֵאוֹר הָאֵין־סוֹף וְלִבְלִי לַהֲרֹס אֶת הַגְּבוּל; אֲבָל הָעַצְבוּת, חַס וְשָׁלוֹם, מְצַמְצֵם אֶת הַדַּעַת עַד שֶׁהוּא קָטָן מֵהָכִיל אֶת הָאוֹר, וְאָז אֵינוֹ יָכוֹל לִסְבֹּל אֲפִלּוּ מְעַט נִיצוֹצֵי־אוֹר שֶׁמְּאִירִין לוֹ, וְיָכוֹל לַהֲרֹס אֶת הַגְּבוּל, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל־כֵּן עִקַּר הַהַשְׁגָּה עַל־יְדֵי שִׂמְחָה.

(שם אות ב)

..דף מס:24 ----------

ו.

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּוַדַּאי רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ תָּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַדָּבָר אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר בִּכְתָב, כִּי הוּא לְכָל חַד כְּפוּם מָה דְּמִשְׂעַר בְּלִבֵּהּ. וְכֵן לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת, בְּחִינַת "פִּקּוּדֵי ה' יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי לֵב", כִּי בְּוַדַּאי אֵין שִׂמְחָה בָּעוֹלָם כְּשִׂמְחָה זוֹ. כִּי זֶה כָּל אָדָם יָכוֹל לְהָבִין, שֶׁבָּעוֹלָם הַזֶּה אֵין שׁוּם שִׂמְחָה בָּעוֹלָם, כִּי מַה יִּתְרוֹן לוֹ לָאָדָם וְכוּ', וְיָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְאַחֲרִית שִׂמְחָה תּוּגָה. וְעַל־כֵּן בֶּאֱמֶת הַמְחַקְּרִים וְהַכּוֹפְרִים, רַחֲמָנָא לִצְלַן, אֵין לָהֶם שׁוּם שִׂמְחָה אֲמִתִּית כְּלָל, וְכָל יְמֵיהֶם הֵם מְלֵאִים עַצְבוּת וְיָגוֹן וַאֲנָחָה, כִּי מֵאַחַר שֶׁכּוֹפְרִים בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה וּבַעֲשִׂיַּת מִצְוֹתָיו ..דף מס:25

יִתְבָּרַךְ, וּבוֹדְרִים מִלִּבָּם טְעָמִים שֶׁל הֶבֶל וּשְׁטוּת עַל עֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹת כְּאִלּוּ הֵם נִימוּסִיּוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, אִם־כֵּן מֵהֵיכָן יְקַבְּלוּ חַיּוּת וְשִׂמְחָה? וְעַל־כֵּן עִקַּר הַקִּטְרוּג וְהַהִתְגָּרוּת שֶׁל הַסִּטְרָא־אָחֳרָא שֶׁמִּתְגָּרִין בְּיִשְׂרָאֵל, הָעִקָּר הוּא בְּהַשִּׂמְחָה שֶׁל הַמִּצְוֹת, כִּי עַל גּוּף הַמִּצְוָה הֵם יְכוֹלִין לוֹמַר שֶׁהִיא נִימוּסִית, חַס וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁאֵר נִימוּסֵי הָעַמִּים, חַס וְשָׁלוֹם, אַךְ כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים כָּל־כָּךְ בַּעֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹות וּמוֹסְרִין נַפְשָׁם עֲלֵיהֶם, עַל זֶה הֵם מִתְקַנְּאִים וּמִתְגָּרִים בָּנוּ מְאֹד. וְעַל־כֵּן עִקַּר הַכְנָעַת הַסִּטְרָא־אָחֳרָא הוּא דַּיְקָא עַל־יְדֵי עֲשִׂיַּת הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה.

(שם אות ד)

9 8 9 8

..דף מס:26 ----------

.דחא

ז.

מֵחֲמַת שֶׁטֶבַע הָאָדָם נִמְשָׁךְ אַחַר הָעַצְבוּת מְאֹד, כִּי כָּל אָדָם מָלֵא יִסּוּרִים וְיגוֹנוֹת כַּיָדוּעַ לְכָל אֶחָד, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהַכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל הַכֹּחוֹת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה. וְעִקַּר הַשִׂמְחָה אִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת עַל־פִּי רֹב כִּי־אִם עַל־יְדֵי מִלֵּי דְשִׁטוּתָא. וְזֶהוּ בְּחִינַת מִלֵּי דְבְדִיחוּתָא שֶׁהֵיוּ נוֹהֲגִים הַתַּנָּאִים וְאָמוֹרָאִים הַקְּדוֹשִׁים קֹדֶם הַלִּמּוּד, כְּדֵי לָבוֹא לְשִׂמְחָה עַל־יְדֵי מִלֵּי דְבְדִיחוּתָא, שֶׁהֵם מִלֵּי דְשִׁטוּתָא דַיְקָא. וְזֶה נִמְשָׁךְ מֵחֲמַת כִּי עִקַּר גָּלוּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא גָלוּת הַשְׁכִינָה, הוּא מַה שֶׁהָעַצְבוּת, שֶׁהֵם הַסִּטְרָא־אָחֳרָא וְהַקְּלִפּוֹת, מִתְגַּבְּרִין עַל יִשְׂרָאֵל וְאֵינָם מַנִּיחִים אוֹתָם לִשְׂמֹחַ בְּהַשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּבְתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה. נִמְצָא, שֶׁעַכְשָׁו הַשִׂמְחָה בְּגָלוּת בֵּין הַסִּטְרָא־אָחֳרָא וְהַקְּלִפּוֹת, מִשָּׁם ..דף מס:27

נִמְשָׁךְ כָּל הַשִׂמְחָה שֶׁל הָעַכּוּ"ם וְהָרְשָׁעִים, כִּי הַסִּטְרָא־אָחֳרָא נִקְרֵאת יָגוֹן וַאֲנָחָה, כַּיָדוּעַ, אַךְ כָּל הַשִׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ אֶצְלָם נִמְשָׁךְ רַק מִבְּחִינַת גָּלוּת הַשְׁכִינָה, שֶׁהִיא שִׂמְחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא עַכְשָׁו בַּגָּלוּת, וּמִנִּיצוֹצֵי הַשִׂמְחָה שֶׁנִּפְלוּ בֵּינֵיהֶם בַּגָּלוּת מִשָּׁם כָּל שִׂמְחָתָם לְפִי שָׁעָה וּבֶאֱמֶת אַחֲרִיתָהּ שֶׁל שִׂמְחָה זוֹ הִיא תּוּגָה וְיָגוֹן וַאֲנָחָה, וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "וּלְשִׂמְחָה מַה זֹּה עֹשָׂה". וְעַל־כֵּן מֵחֲמַת שֶׁהַשִׂמְחָה הִיא עַכְשָׁו בַּגָּלוּת וּמְלֻבֶּשֶׁת בְּמִלִּין דְּעָלְמָא שֶׁהֵם מִלִּין דִּשְׁטוּתָא, עַל־כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה לָבוֹא לְשִׂמְחָה, לִשְׂמֹחַ בִּקְדֻשַּׁת יַהֲדוּתוֹ וְכוּ', אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשִׂמְחָה זוֹ עַל־פִּי רֹב כִּי־אִם עַל־יְדֵי מִלִּין דִּשְׁטוּתָא, כִּי לְשֵׁם נָפְלָה הַשִׂמְחָה בַּגָּלוּת. וְעַל־כֵּן אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי כְּשֶׁמְּשַׁמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ עַל־יְדֵי מִלִּין דִּשְׁטוּתָא, עַל־יְדֵי־זֶה מַעֲלֶה נִיצוֹצֵי ..דף מס:28 ----------

הַשְׁכִינָה מִגָּלוּתָא עַל־יְדֵי שֶׁמַּעֲלֶה נִיצוֹצֵי הַשִׂמְחָה מֵהַגָּלוּת, וְחוֹזְרִין וְעוֹלִין נִיצוֹצֵי הַשִׂמְחָה לְמְקוֹרָן וְשָׁרְשָׁן שֶׁהוּא אֵצֶל יִשְׂרָאֵל, כִּי מְקוֹר נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל הוּא בִּבְחִינַת שִׂמְחָה שֶׁהִיא הַשְׁכִינָה כַּנַ"ל.

(שם אות ה)

9 8 9 8

.דח

..דף מס:29 ----------

ח.

עִקַּר הַמִּלְחָמָה שֶׁל דָּוִד עִם הַסִּטְרָא־אָחֳרָא וְהַקְּלִפּוֹת הָיָה רַק לְשַׁבֵּר הָעַצְבוּת וּלְהַמְשִׁיךְ שִׂמְחָה, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֶשְׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהִמְשִׁיךְ דָּוִד בָּעוֹלָם, שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׂמְחָה כַּיָּדוּעַ, וְעַל־כֵּן נִקְרָא "בַּדְחָנָא דְּמַלְכָּא".

(שם אות ו)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:30 ----------

ט.

עִקַּר תִּקּוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה הוּא עַל־יְדֵי עֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה. וְעַל־כֵּן שְׂמֵחִין בִּשְׁעַת קִדּוּשׁ לְבָנָה.

(שם כ)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:31 ----------

י.

הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא מָלֵא כַּעַס וּמַכְאוֹבוֹת וְיָגוֹן וַאֲנָחָה, וְכָל חַיּוּתֵנוּ וְקִיּוּמֵנוּ הוּא רַק עַל־יְדֵי בְּחִינַת שַׂבָּת, שֶׁהוּא עָלְמָא דְּאָתֵי, כִּי רַק זֶה כָּל תַּכְלִיתֵנוּ, כִּי בְּוַדַּאי לֹא בָּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה נִפְלָאָה וְנוֹרָאָה כָּזֹאת בִּשְׁבִיל שֶׁיִּסְבֹּל עָמָל וְכַעַס כָּזֶה בָּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כַּוָּנַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי רַק לְטוֹבָה, וְכָל הַבְּרִיאָה הָיְתָה בִּשְׁבִיל לְגַלּוֹת רַחֲמָנוּתוֹ וְטוּבוֹ; אַךְ עִקַּר בְּרִיאַת הָאָדָם הוּא רַק בִּשְׁבִיל הַתַּכְלִית שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׂבָּת, וְזֶה כָּל הַנֶּחָמָה עַל כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְגוֹנוֹת שֶׁסּוֹבֵל הָאָדָם בָּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ שִׂמְחָתוֹ עַל עַצְמוֹ.

..דף מס:32 ----------

וְהָעִקָּר עַל־יְדֵי שֶׁיִּסְתַּכֵּל עַל הַסּוֹף, שֶׁהוּא תַּכְלִית עוֹלָם הַבָּא, שֶׁאָז יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה. כִּי אֲפִלּוּ הַפָּחוּת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל וְהַגָּרוּעַ שֶׁבַּגְּרוּעִים, אֵין שׁוּעוּר לְכָל נְעִימוּת הַטּוֹב הַנִּפְלָא שֶׁיִּזְכֶּה אָז, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל לְשַׁמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ גַּם עַתָּה בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, עַד שֶׁיִּזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה לֵיצֵא מִן גָּלוּתוֹ מֵהֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת וְיִזְכֶּה לְכָל טוֹב.

(שם הלכות ברכת־הודאה, הל' ו', אותיות ט־י)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:33 ----------

יא.

הֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהֵם כְּלַל הַסִּטְרָא־אָחֳרָא וְהַקְּלִפּוֹת וְהַיֵּצֶר הָרָע, דַּרְכָּן לְהָמִיר וּלְהַחֲלִיף הַכֹּל־רַע בְּטוֹב וְטוֹב בְּרַע, עַד שֶׁרוֹצִין לְהָבִיא אֶת הָאָדָם לִידֵי הַמָּרָה מַמָּשׁ, רַחֲמָנָא לִצְלַן, כְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל: הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כָּךְ וְכוּ'. וְעִקַּר הִתְגַּבְּרוּתָם עַל־יְדֵי עַצְבוּת, מַה שֶּׁרוֹצִין לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם וּלְרַחֲקוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי סְבָרוֹתֵיהֶם הַמְהֻפָּכוֹת וְהַמְזֻיָּפוֹת וּמַחְלִישִׁין דַּעְתּוֹ כְּאִלּוּ אָפְסָה תִּקְוָתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם; עַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לֶעָמֹד כְּנֶגְדָּם וּלְהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם עַל־יְדֵי שֶׁיְּהַפֵּךְ וְיָמִיר הַכֹּל לְטוֹבָה, בְּבְחִינַת "שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה" - שֶׁצְּרִיכִין לַחֲטֹף הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה עַצְמוֹ וּלְהַפְּכוֹ גַּם־כֵּן לְשִׂמְחָה, ..דף מס:34

וְלוֹמַר לְנַפְשׁוֹ: אַדְרַבָּא, זֶהוּ תִּקּוּף שִׂמְחָתִי, שֶׁרְחוֹק כָּמוֹנִי כָּל־כָּךְ כָּל־כָּךְ כְּמוֹ שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ בְּנַפְשִׁי, אַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מִתְלַבֵּשׁ בְּצִיצִית וּמַנִּיחַ תְּפִלִּין וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין כָּל הָעוֹלָם כְּדַאי נֶגֶד אוֹר נְקֻדָּה אַחַת שֶׁל אֵיזֶה מִצְוָה. בְּפֶרְט בְּשָׁעַת עֲשִׂיַּת הַמִּצְוָה כְּגוֹן בַּבֹּקֶר שֶׁמִּתְעַטֵּף בַּצִּיצִית, צָרִיךְ לְשַׂמֵּחַ נַפְשׁוֹ מְאֹד דַּיְקָא מִתּוֹךְ עֹצֶם רְחוּקוֹ, כִּי הֲלוֹא אַחַר כָּל אֵלֶּה אַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי זוֹכֶה עַתָּה בְּרֶגַע זֹאת לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִית, שֶׁהִפְלִיגוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל בְּזִכּוּת מִצְוָה זֹאת מְאֹד, וְ"כֵן תִּתְעַטֵּף נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי בְּאוֹר הַצִּיצִית וְכוּ'". וּמִי יָכוֹל לְשַׁעֵר בֶּזֶה הָעוֹלָם כְּלַל אוֹר הַגָּדוֹל הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל צִיצִית וְכִיּוֹצֵא בִּשְׂאָר מִצְוֹת.

בְּפֶרְט כְּשֶׁבָּא שַׁבָּת אוֹ יוֹם־טוֹב שֶׁצְּרִיכִים לְקַבְּלָם בְּשִׂמְחָה מְאֹד וּלְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַּׁת ..דף מס:35

שִׂמְחָתָם גַּם עַל יְמֵי הַחֹל. וְכֵן קֹדֶם הַתְּפִלָּה, שֶׁצְּרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה מְאֹד. וְכָל מַה שֶּׁהַסִּטְרָא־אָחֳרָא רוֹצֶה לְבַלְבְּלוֹ בְּעַצְבוּת הַרְבֵּה מֵרִבּוּי פְּנָמָיו וְרִבּוּי דַּאֲגוֹתָיו וְכוּ', אֲזֹ אַדְרַבָּא עַל־יְדֵי כָּל זֶה יְשַׂמַּח נַפְשׁוֹ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אַף־עַל־פִּי־כֵן אַחַר כָּל אֵלֶּה אֲנִי זוֹכֶה לַחֲטֹף טוֹב כָּזֶה, וְזֶה חֶלְקִי מִכָּל עֲמָלִי, וְסוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר מִמֶּנִּי כִּי־אִם זֹאת; וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְגַּבֵּר לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה דַּיְקָא יַעֲלֶה מֵהֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהֵם עִקַּר הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, וְיִבָּרֵר הַנִּיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁהָיוּ בֵּינֵיהֶם בַּגָּלוּת עַל־יְדֵי שֶׁמַּהֲפֵךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה עַצְמוֹ לְשִׂמְחָה, עַד שֶׁזּוֹכֶה עַל־יְדֵי זֶה לַעֲלוֹת מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא: מִנַּצַּח־הוֹד־יְסוֹד לְחֶסֶד־גְּבוּרָה־תִּפְאֶרֶת, וּמֵחֶסֶד־ גְּבוּרָה־תִּפְאֶרֶת לְחָכְמָה־בִּינָה־..דף מס:36

דַּעַת, עַד שֶׁזּוֹכֶה לִבְחִינַת כֶּתֶר שֶׁשָּׁם מְקוֹר הַשִּׂמְחָה, בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם". (שם יב, אות ד)

9898

.דח

..דף מס:37 ----------

יב.

עִקַּר הַשִּׂלֵמוּת הוּא בְּחִינַת שִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה הוּא בְּחִינַת קוֹלוֹת דְּקֻדֻּשָׁה, בְּחִינַת חֲמִשָּׁה קוֹלוֹת: קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה וְכוּ' קוֹל אוֹמְרִים הוֹדוּ וְכוּ'; אֲבָל מֵחֲמַת הִתְגַּבְּרוּת הַגָּלוּת, שֶׁעִקְּרוֹ עַל־יְדֵי הִתְגַּבְּרוּת הָעַצְבוּת שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַצָּרוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלַן. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְצַעֵק בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה. וְעִקַּר קוֹל הַצְּעָקָה הוּא לִזְכּוֹת לָצֵאת בִּשְׂלֵמוּת מֵעַצְבוּת וְיָגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, כִּי צְרִיכִין לִצְעֹק הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדֵי לִזְכּוֹת לְשִׂמְחָה שֶׁהִיא הָעִקָּר.

(שם אות כד)

9 8 9 8

..דף מס:38 ----------

יג.

עִקַּר עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת שֶׁל הָאָדָם הִיא כְּפִי הַשִּׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עִקַּר כָּל הַתִּקּוּנִים הַקְּדוֹשִׁים. וְזֶה מְרֻמָּז בְּמִדְרָשׁ הַנֶּעְלָם: "וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹקִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ" - כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר "נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ", הַיְנוּ כַּנַּ"ל. כִּי הַסֵּלָם שֶׁרָאָה יַעֲקֹב מְרֻמָּז עַל הַקּוֹלוֹת שֶׁל שִׂמְחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עִקַּר הָעֲלִיָּה מֵהָאָרֶץ לַשָּׁמַיִם כַּמְבֹאָר בִּפְנִים.

שם

9 8 9 8

.דח

..דף מס:39 ----------

יד.

עִקַּר הַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא הַחִיּוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הוּא עַל־יְדֵי נְקֻדַּת הָאֱמֶת שֶׁבְּלֵב אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי, שֶׁנַּפְשׁוֹ יוֹדַעַת מְאֹד קְדֻשַּׁת אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּה כָּל שִׂמְחָתֵנוּ, בְּחִינַת "אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּה'". וְכָל אָדָם כְּפִי מַה שֶּׁהוּא, אִם יִזְכֹּר אֶת עַצְמוֹ שֶׁאַף־עַל־פִּי־כֵן הוּא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים בְּכַמָּה בְּחִינוֹת יָכוֹל לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא עַל־יְדֵי־זֶה. וְעַל־כֵּן עִקַּר הַשִּׂמְחָה הוּא בְּחִינַת קְדֻשַּׁת יַעֲקֹב, בְּחִינַת "יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל". כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת אֱמֶת כַּיָּדוּעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת נְקֻדַּת הָאֱמֶת שֶׁמֻּשְׁרָשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עִקַּר הַשִּׂמְחָה; אֲבָל הַבַּעַל־דָּבָר מִתְגָּרֶה עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וּבִתְחִלָּה ..דף מס:40

מֵסִית אֶת הָאָדָם וּמַחֲטִיאוֹ וּמַטְרִידוֹ בְּטִרְדַּת הַפַּרְנָסָה וְכַיּוֹצֵא וּמוֹנְעוֹ מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם; וְאַחַר־כָּךְ הוּא מוֹסִיף לְהִתְגָּרוֹת בּוֹ בְּעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה מְאֹד, וּבִפְרָט בְּעֵת שֶׁמִּתְעוֹרֵר

אֵיזֶה הִתְעוֹרְרוּת דִּקְדֻשָּׁה לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, שֶׁאָז מִתְגָּרֶה בּוֹ בְּעַצְבוּת יוֹתֵר, שֶׁזֶּה מַזִּיק מְאֹד לְהָאָדָם. וְזֶה עִקַּר מִלְחֶמֶת יַעֲקֹב עִם שָׂרוֹ שֶׁל עֵשָׂו, שֶׁהוּא הַבַּעַל־דָּבָר, שֶׁרוֹצֶה לְהַאֲרִיךְ הַגָּלוּת מְאֹד עַל־יְדֵי הִתְגָּרוּת הָעַצְבוּת, וְיַעֲקֹב נִלְחָם עִמּוֹ בְּכָל דּוֹר.

וְהִנֵּה בְּיַעֲקֹב בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, בְּוַדַּאי אֵין לְהַבַּעַל־דָּבָר כְּנֶגְדּוֹ שׁוּם כֹּחַ, כִּי הוּא קָדוֹשׁ מְאֹד בִּפְרָט בִּקְדֻשַּׁת הַבְּרִית; וְאֵין לְהָעַצְבוּת, שֶׁעִקָּרוֹ נִמְשָׁךְ מִפֶּגֶם הַבְּרִית, שׁוּם אֶחְיָזָה בּוֹ; רַק עִקַּר הַמִּלְחָמָה בַּעֲבוּר יוֹצְאֵי יֶרֶךְ יַעֲקֹב, שֶׁהֵם הַנְּפָשׁוֹת הַקְּטַנּוֹת, ..דף מס:41 ----------

בְּחִינַת רַגְלַיִן, שֶׁבָּהֶם עִקַּר אֲחִיזַת הָעַצְבוּת; אַךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן הַצַּדִּיק בְּגֹדֶל כֹּחוֹ מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם עַל־יְדֵי שֶׁמַּמְשִׁיךְ הַשִּׂמְחָה מִמְּקוֹר הַשִּׂמְחָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּתֶר עֶלְיוֹן, וְעַל־יְדֵי־זֶה יָכוֹל לְשַׁמֵּחַ גַּם הַנְּפָשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת וְהַיְּוֹרְדוֹת וְהַחֲלוּשׁוֹת מְאֹד לְרַפְּאתָן מִצְּלִיעָתָן, עַד שֶׁתִּגְדַּל אוֹר הַשִּׂמְחָה עֲלֵיהֶם כָּל־כָּךְ עַד שֶׁיֵּהָפְכוּ כָּל הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, שֶׁדַּיְקָא מִתּוֹךְ עֹמֶק חֻלְשׁוּתָם וּפְחִיתוּת מַדְרֵגָתָם יִתְגַּבְּרוּ אֶת עַצְמָם בְּיוֹתֵר לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָם וּלְשַׂמֵּחַ אֶת נַפְשָׁם בְּתַכְלִית שְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה בְּמַעַט נְקֻדָּתָם הַטּוֹבָה וּבְקֻדֻּשַׁת יַהֲדוּתָם. וְעַל־יְדֵי־זֶה מַכְנִיעִין אֶת הֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת כָּל־כָּךְ עַד שֶׁהֵם בְּעַצְמָם מֻכְרָחִים לְהַחֲזִיר וּלְהוֹצִיא וּלְהָשִׁיב אֶל הַקְּדֻשָּׁה כָּל הַנִּיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁהָיוּ בֵּינֵיהֶם, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּדֵּל קְדֻשַּׁת ..דף מס:42 ----------

הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר עַד שֶׁעוֹלִין מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא, עַד שֶׁבָּאִין בֶּאֱמֶת לְתַכְלִית מְקוֹר הַשִּׂמְחָה, בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם" כַּנַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁיַּעֲקֹב הִכְרִיחַ לְשָׂרוֹ שֶׁל עֵשָׂו עַצְמוֹ לְהוֹדוֹת לוֹ עַל הַבְּרָכוֹת.

(שם כה, כז)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:43 ----------

טו.

עִקַּר שְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה מַשִּׂיגִין הַצַּדִּיקִים, וְהֵם מַמְשִׁיכִין הַשִּׂמְחָה עָלֵינוּ. וְכָל שִׂמְחָתָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים הוּא עַל־יְדֵי קַטְנוּת וְשִׁפְלוּת דַּיְקָא, בְּחִינַת "וַיִּסְפּוּ עֲנָוִים בַּה' שִׂמְחָה". כִּי הָעַכּוּ"ם וְהָרְשָׁעִים הַכְּרוּכִים אַחַר עוֹלָם הַזֶּה, כָּל שִׂמְחָתָם הוּא רַק עַל־יְדֵי גַּאֲוָה וְגַדְלוּת, דְּהַיְנוּ כְּשֶׁמַּשִּׂיגִין אֵיזֶה כָּבוֹד וַעֲשִׁירוּת וּגְדֻלָּה, הֵם מִתְנַשְּׂאִים בְּעַצְמָן וּשְׂמֵחִים בָּזֶה, וְעַל־כֵּן שִׂמְחָתָם בֶּאֱמֶת אֵינָהּ שִׂמְחָה כְּלָל, כִּי בֶּאֱמֶת בְּעִסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה אֵין שׁוּם שִׂמְחָה כְּלָל, וְעַל כֵּן נִקְרָא כָּל שִׂמְחָתָם רַק "שְׂחוֹק הַכְּסִיל", שֶׁהוּא מְעֹרָב בְּעַצְבוּת, בְּחִינַת "אַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה

תוּגָה"; כִּי מֵאַחַר שֶׁכָּל שִׂמְחָתוֹ הִיא תַּאֲוַת עוֹלָם הַזֶּה, בְּוַדַּאי אֵין זֶה שִׂמְחָה כְּלָל, ..דף מס:44 ----------

כִּי אֵין שׂוּם אָדָם מְמַלֵּא תַּאֲוָתוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה בִּשְׁלֵמוּת כְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: אֵין אָדָם מֵת וַחֲצִי תַּאֲוָתוֹ בְּיָדוֹ; כִּי כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לוֹ יוֹתֵר חָסֵר לוֹ יוֹתֵר, בִּפְרָט כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי גְּדֻלּוּת וְגַאֲוָה אֵין שׂוּם שִׂמְחָה כְּלָל, רַק שֶׁנִּדְמֶה לָהֶם שֶׁהֵם שְׂמֵחִים, אֲבָל בֶּאֱמֶת כָּל שִׂמְחָתָם נֶהְפֶּכֶת לְיָגוֹן; אֲבָל שִׂמְחַת הַצַּדִּיקִים הִיא עַל־יְדֵי קְטַנּוּת וַעֲנָוָה דַּיְקָא, שֶׁהֵם קְטַנִּים בְּעֵינֵיהֶם כָּל־כָּךְ, שֶׁכָּל מַה שֶּׁמְקַבְּלִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵם שְׂמֵחִים בּוֹ; וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם יִסּוּרִים וַעֲנִיּוּת, חַס וְשָׁלוֹם, הֵם שְׂמֵחִים בַּיִּסּוּרִין וּמוֹדִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֵּין בְּטִיבוּ, בֵּין בְּעָקְבוּ, חַס וְשָׁלוֹם, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחֶלְקָם תָּמִיד, כִּי יוֹדְעִים שֶׁגַּם זֶה הַמַּעַט הוּא חֶסֶד חִנָּם מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל עִקַּר שִׂמְחָתָם הוּא שִׂמְחַת הַמִּצְוֹות, שֶׁהִיא שִׂמְחָה אֲמִתִּית ..דף מס:45 ----------

וְנִצְחִית, וּמַמְשִׁיכִים שִׂמְחָה זוֹ עַל כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁכָּל מַה שֶּׁהֵם קְטַנִּים וּשְׁפָלִים בְּעֵינֵיהֶם יוֹתֵר וְיוֹדְעִים בְּיוֹתֵר כַּמָּה וְכַמָּה פְּגָמוּ וְכוּ', הֵם מִתְגַּבְּרִים עַל־יְדֵי־זֶה דַּיְקָא יוֹתֵר לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת הַמִּצְוָה, עַל שֶׁאַף־עַל־פִּי־כֵן הוּא זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת נַחַת־רוּחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי עֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹת. וְעַל־כֵּן עִקַּר הַשִּׂמְחָה דְּקְדֻשָּׁה הִיא עַל־יְדֵי עֲנָוָה וְקַטְנוּת דַּיְקָא, שֶׁהוּא לְהֶיוֹת קָטָן בְּעֵינָיו בֶּאֱמֶת כְּמוֹ דָּוִד שֶׁאָמַר עַל עַצְמוֹ: "וְאָנֹכִי תּוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ וְכוּ', וּבָזֶה בְּעַצְמוֹ הָיָה מְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ, שֶׁאַף־עַל־פִּי־כֵן גָּמַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ חֲסָדִים כָּאֵלֶּה. וְזֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת מַלְכוּתוֹ, כִּי עִקַּר עֲלִיַּת הַמַּלְכוּת דְּקְדֻשָּׁה הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, וְכֵן הוּא בְּכָל אָדָם לְפִי מַדְרֵגָתוֹ.

(שם ל־לא)

..דף מס:46 ----------

טז.

עַל־יְדֵי עֲשִׂיַּת הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה עַל יְדֵי זֶה מְתַקְּנִין פְּגִימַת הַלְּבָנָה. וְזֶה בְּחִינַת הַשִּׂמְחָה שֶׁבְּשָׁעַת קִדּוּשׁ לְבָנָה.

(שָׁם)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:47 ----------

יז.

עִקַּר שֹׁרֶשׁ הַשִּׂמְחָה הוּא בַּלֵּב, בְּחִינַת "נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי", אַךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן עִקַּר הִתְגַּלּוּת וְקִיּוּם הַשִּׂמְחָה הִיא עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר, הַיְנוּ עַל־יְדֵי דִּבּוּרֵי־תּוֹרָה וְהוֹדָאָה, שֶׁזֶּה

בְּחִינַת דָּוִד, שֶׁרוֹצֶה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל שִׂמְחַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה; כִּי עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר יָכְנְסוּ הַדְּבָרִים בְּאָזְנָיו וּבְלִבּוֹ עַד שֶׁתָּאִיר הַשִּׂמְחָה בִּשְׁלֵמוּת וְיִתְבַּטֵּל הָעַצְבוּת לְגַמְרֵי. כִּי הַדִּבּוּר יֵשׁ לוֹ כֹּחַ גָּדוֹל, וְעַל־יְדֵי־זֶה עִקַּר הִתְגַּלּוּת הַשִּׂמְחָה, בְּחִינַת "שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה פִיו", וּכְתִיב: "וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה". (שם אותיות מז, מט)

..דף מס:48 ----------

יח.

אַף־עַל־פִּי שֶׁמְּבֹאָר בִּסְפָרִים שֶׁהַדְּאָגָה וְהָעַצְבוּת עַל הָעֲוֹנוֹת הוּא דָּבָר טוֹב, אַךְ בֶּאֱמֶת זֶה הָיָה טוֹב אִם הָיָה חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה עַל־יְדֵי־זֶה, שֶׁמֵּרִבּוּי הַפַּחַד וְהַדְּאָגָה מֵהָעֲוֹנוֹת יַשְׁלִיךְ כָּל עִסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי וְיָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר כְּבָר נִמְצְאוּ בֶּאֱמֶת כַּמָּה בַּעֲלֵי־תְּשׁוּבָה כְּאֵלּוּ; אֲבָל עַל־פִּי־רֹב בִּפְרָט בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ מִתְרַחֲקִים בְּיוֹתֵר עַל־יְדֵי רִבּוּי הָעַצְבוּת אֲפִלּוּ עַל הָעֲוֹנוֹת, כִּי הַהֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת מַחֲלִיפִין הָאֱמֶת וּמְעַרְבְּבִין דַּעְתּוֹ מְאֹד עַד שֶׁנּוֹפֵל לִבְחִינַת יֵאוּשׁ כְּאֵלּוּ אֵין לוֹ עוֹד תִּקְוָה לְהִתְחַדֵּשׁ כַּנַּשֶׁר יָמָיו, וּבְתוֹךְ כָּךְ מַגְבִּירִין עָלָיו עַצְבוּת הַפַּרְנָסָה וְרִבּוּי תַּאֲוֹת מָמוֹן וּלְהַנְהִיג בֵּיתוֹ בִּגְדוֹלוֹת, עַד שֶׁכָּל ..דף מס:49 ----------

יָמָיו מָלֵא עַצְבוּת וִיגוֹנוֹת בְּלִי שִׁעוּר; וְזֶה מַזִּיק בְּיוֹתֵר, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ כְּלָל מַה הוּא עוֹשֶׂה בָּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עִקַּר יִשּׁוּב הַדַּעַת זוֹכִין עַל־יְדֵי שִׂמְחָה כַּמְבֹאָר בְּמָקוֹם אַחֵר. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְשַׂמֵּחַ אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל מִינֵי עֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וּלְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּכָל עֵת הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָלָל וּבִפְרָט, שֶׁזֶּה בְּחִינַת מִצְוַת זְכִירַת יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם, וְלֵידַע וּלְהַאֲמִין כִּי בְּוַדַּאי לֹא עַל חִנָּם גָּמַל עָלֵינוּ חֶסֶד כָּזֶה שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה וְקֵרְבָנוּ לְצַדִּיקֵי אֱמֶת בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, כִּי מִזֶּה אָנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְהֵיטִיב עִמָּנוּ לָנֶצַח, וְגַם עַתָּה אָנוּ זוֹכִים לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם כַּמָּה מִצְוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין וְכוּ', וְגַם אָנוּ בְּטוּחִים ..דף מס:50 ----------

וּמְחַכִּים וּמְקַוִּים לְאַחֲרִית טוֹב בְּכֹחַ הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, נִמְצָא, שֶׁהַהִתְחַזְּקוּת וְהַשִּׂמְחָה הַזֹּאת הִיא בְּעָבַר וְהוֶֹה וְעָתִיד, שֶׁהִיא כְּלַל בְּחִינַת הַזְּמַן, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְחַיִּין אֶת כָּל הַזְּמַן וְהַיָּמִים בְּעָבַר וְהוֶֹה וְעָתִיד, כִּי עִקַּר נְקֻדַּת חַיּוּת הַזְּמַן הִיא שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה.

וְכֵן לְעִנְיַן כְּלַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁאַף־עַל־פִּי שֶׁבְּוַדַּאי צְרִיכִין לְהִתְאַבֵּל וּלְקוֹנֵן מְאֹד עַל חֻרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת. וְכֵן בַּפְּרָט גַּם־כֵּן, כִּי בְּוַדַּאי צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְצַעֵר

וּלְקַנֵּן מְאֹד עַל עֲוֹנוֹתָיו שֶׁגָּרְמוּ חֻרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְגַם עַתָּה מְעַכְּבִים בְּנֵינוּ עֲדַיִן; אֲבָל אַף־עַל־פִּי־כֵן אִי אֶפְשָׁר לְקוֹנֵן כָּל הַיּוֹם, כִּי עַל־יְדֵי עַצְבוּת וְקִינוֹת לְבַד אִי אֶפְשָׁר לִחְיוֹת, כִּי עִקַּר הַחַיּוּת דִּקְדֻשָּׁה הוּא שִׂמְחָה. וְעַל־כֵּן בֶּאֱמֶת מְסַיְּמִין ..דף מס:51

הַקִּינוֹת בִּפְסוּקֵי נֶחָמָה, וְהַנֶּחָמָה הִיא גַּם־כֵּן בְּעָבַר וְהֹוֶה וְעָתִיד, הַיְנוּ בְּמַה שֶׁכְּבָר יָסְדוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים יְסוֹד הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ, וְאַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב הִתְפַּלְּלוּ שָׁם, וְדָוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, זָכָה לִמְצֹא כְּבָר אֶת מְקוֹמוֹ בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת, וְאַף־עַל־פִּי שֶׁכְּבָר נֶחֱרַב פַּעֲמַיִם, אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא נֶחֱרַב רַק הַבִּנְיָן שֶׁעַל־גַּבֵּי הַיְסוֹד, אֲבָל יְסוֹד הַבִּנְיָן עַצְמוֹ שֶׁהוּא קְדֻשַּׁת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר מָצָא דָּוִד לַה', זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַחֲרִיב בְּשׁוּם אֹפֶן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד, פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּיתִיהָ"; וְזֶה בְּחִינַת הַשִּׂמְחָה וְהַנֶּחָמָה בְּהַיְשׁוּעוֹת שֶׁבָּעָבָר. וְכֵן בַּהֹוֶה אָנוּ מְנַחֲמִין עַצְמֵנוּ בִּקְדֻשַּׁת הַבָּתֵּי־כְּנֵסִיּוֹת וּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מִקְדַּשׁ־מְעַט. וְעִקַּר הַשִּׂמְחָה הִיא עִם הַתִּקְוָה שֶׁלֶּעָתִיד, שֶׁאָנוּ מְקַוִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּבְנֶה ..דף מס:52 ----------

לָנוּ בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יֵהָרֵס לְעוֹלָם, שֶׁאָז תִּגְדַּל הַשִּׂמְחָה עַד אֵין קֵץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וְכוּ'.

(שם סז־סח־סט)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:53 ----------

יט.

מֵאַחַר שֶׁיְּמֵי חַיֵּי הָאָדָם מוּעָטִים כָּל־כָּךְ וּפוֹרְחִים מְאֹד מְאֹד, עַל־כֵּן צָרִיךְ לִזְכֹּר מְאֹד לְהַחֲיוֹתָם שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם חִיּוּת אֲמִתִּי וְקִיּוּם שֶׁיִּהְיוּ רְאוּיִים לִקְרוֹתָם בַּשֵּׁם "יְמֵי חַיָּיו"; וְזֶה עַל־יְדֵי שִׂמְחָה דִּקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא עִקַּר הַחַיּוּת. וְזֶה מְבֹאָר בְּקֹהֶלֶת שֶׁאָמַר שָׁם: "כִּי לֹא הַרְבֵּה" - הַיְנוּ שֶׁיְּמֵיהֶם מוּעָטִים מְאֹד, עַל־כֵּן - "יִזְכֹּר אֶת יְמֵי חַיָּיו", הַיְנוּ שֶׁיִּזְכֹּר לְהַחֲיוֹתָם עַל־יְדֵי שִׂמְחָה דִּקְדֻשָּׁה כַּנַ"ל. וְזֶהוּ שֶׁסַּיֵּם: "כִּי הָאֱלֹקִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ" - הַיְנוּ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵעִיד עַל זֶה שֶׁשָּׂמֵחַ בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת טוֹב דְּהַיְנוּ, שֶׁהָיָה מְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם לֵידַע הָאֱמֶת, שֶׁאֵין שׁוּם חִיּוּת אֲמִתִּי כִּי־אִם תּוֹרָה וּמִצְוֹת כִּי הֵם חַיֵּינוּ, וְעַל־..דף מס:54

כֵּן הָיָה שָׂמֵחַ בָּהֶם מְאֹד, וְזֶה כָּל תַּכְלִית וְקִיּוּם אֲמִתִּי שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו.

וְזֶה מְרֻמָּז גַּם־כֵּן בַּזֹּהַר שֶׁדָּרַשׁ שָׁם: ע' ד"שְׁמַע" וְד' ד"אֶחָד" - אוֹתִיּוֹת "עֵד", וְסִימָנָךְ: "עֵד ה' בָּכֶם". נִשְׁאַר ש"מ מִן תֵּבַת "שְׁמַע" וְא"ח מִן "אֶחָד" - אוֹתִיּוֹת "אֶשְׁמַח" דִּכְתִיב: "אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּה'", הַיְנוּ כַּנַ"ל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ מֵעִיד עַל מִי שֶׁמְּיַחֵד שְׁמוֹ פַּעֲמִים בְּכָל יוֹם וְאוֹמֵר "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ'"; וְהָעִקָּר עַל הַשִּׂמְחָה, כִּי צְרִיכִין לִשְׂמֹחַ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד מַה שֶּׁאָנוּ זוֹכִין לְיַחֵד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם בִּבְחִינַת "אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּה'". וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁאוֹמְרִים "אַשְׁרֵינוּ" קֹדֶם קְרִיאַת־שְׁמַע קְטַנָּה.

(שם סו, עה)

..דף מס:55 ----------

כ.

עִקַּר שֹׂרֶשׁ הַשִּׂמְחָה שֶׁל כָּל הַשְּׂמָחוֹת הוּא שִׂמְחַת עוֹלָם הַבָּא, שֶׁ"אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ", וְעַל זֶה הַזְּמַן נֶאֱמַר: "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם". וְאָז יִזְכֶּה כָּל מִי שֶׁבְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל" מְכֻנֶּה לִבְחִינַת "שִׂבַע שְׂמָחוֹת", שֶׁתְּגַדֵּל הַשִּׂמְחָה כָּל־כָּךְ שֶׁיִּהְיֶה בָּהּ לְהַשְׂבִּיעַ דַּי וְהוֹתֵר אֶת כָּל אֶחָד אֲפִלּוּ הַקְּטָן שֶׁבַּקְּטַנִּים, בְּחִינַת "תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שִׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ". וְזֶה עִקַּר שִׂמְחַת חֲתֻנָּה, כִּי עִקַּר הַחֲתֻנָּה הִיא בִּשְׁבִיל זְכָרוֹן בָּעוֹלָם הַבָּא.

(שם הלכות ברכת־הראיה, הלכה ה, אות כ)

9 8 9 8

..דף מס:56 ----------

כא.

הַשִּׂמְחָה הִיא בְּחִינַת שִׁיר וְנִגּוּן, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה. וְהִיא בִּבְחִינַת שִׁיר פָּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרֻבָּע. כִּי בַּתְּחִלָּה צָרִיךְ לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בִּנְקֻדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה "שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי", שֶׁזֶּה בְּחִינַת שִׁיר פָּשׁוּט, שֶׁמְּשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּמַה שֶּׁהוּא מַאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא פָּשׁוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת. וְאַחַר־כָּךְ יוֹסִיף לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּמַה שֶּׁזָּכָה לְהִתְקָרֵב לְצַדִּיקֵי אֱמֶת, וְעַל־כָּל־פָּנִים לִבְלִי לִהְיוֹת חוֹלֵק עֲלֵיהֶם, וְזֶה בְּחִינַת שִׁיר כָּפוּל. וְאַחַר־כָּךְ צָרִיךְ לְהוֹסִיף לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁמּוֹצֵא עֲדַיִן בְּעַצְמוֹ גַּם־כֵּן; כִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא עֲשָׂה אֵיזֶה טוֹב מֵימָיו, וְזֶה בְּחִינַת שִׁיר מְשֻׁלָּשׁ. וְעַל־יְדֵי כָּל זֶה זוֹכֶה וּמִתְגַּבֵּר לַחֲטֹף גַּם עַתָּה אֵיזֶה טוֹב ..דף מס:57 ----------

וּלְקַבֵּל עָלָיו עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׂמְחָה, וְזֶה בְּחִינַת שִׁיר מְרֻבָּע, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁלָם שֵׁם הֲוָי"ה בָּרוּךְ הוּא, וְנִשְׁלָם הַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה.

(שם הלכות תפלת־המנחה, הל' ז, אות נג)

9 8 9 8

.דח

..דף מס:58 ----------
כב.
עִקַּר שֹׁרֶשׁ כָּל הַשִּׂמְחוֹת הוּא רַק בְּשֵׁם ה' בִּבְחִינַת "בְּשִׂמְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם". כִּי כָּל הַבִּטָּחוֹנוֹת וְהַתִּקְווֹת וְהַיְשׁוּעוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת, הַכֹּל הוּא מַה שֶּׁאָנוּ בְּטוּחִים בְּשֵׁם ה', "כִּי לֹא יִטֹּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל", וּמִשָּׁם כָּל הַשִּׂמְחוֹת בִּבְחִינַת "כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָּטָחְנוּ". וְזֶה עִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת וְהַשִּׂמְחָה שֶׁל כָּל אָדָם הוּא מַה שֶּׁעֲדַיִן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו, שֶׁזֶּה בְּחִינַת שֵׁם הַשֵּׁם, כִּי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מְשֻׁתָּף בִּשְׁמָם. וּבָזֶה יָכוֹל לְחַזֵּק וּלְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ אֲפִלּוּ הַקַּל שֶׁבַּקַּלִּים וְהַגְּרוּעַ שֶׁבַּגְּרוּעִים אֲפִלּוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו יָכוֹל לְחַזֵּק וּלְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ בָּזֶה שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל ..דף מס:59 ----------
נִקְרָא עָלָיו עֲדַיִן, וּשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מְשֻׁתָּף בִּשְׁמֵנוּ, שֶׁזֶּה עִקַּר שִׂמְחָתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ.
מִכָּל־שֶׁכֵּן מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לְצַדִּיקֵי אֱמֶת, בְּוַדַּאי יֵשׁ לוֹ לִשְׂמֹחַ כָּל יָמָיו אֵיךְ־שֶׁהוּא מֵאַחַר שֶׁזָּכָה שֶׁיִּהְיֶה נִקְרָא שֵׁם הַצַּדִּיקִים עָלָיו, שֶׁהֵם עִקַּר שֵׁם הַשֵּׁם. וְעַל־כֵּן בְּשַׁבָּת וְיָמִים טוֹבִים וּפוּרִים צְרִיכִין לִשְׂמֹחַ מְאֹד, כִּי בָּהֶם עִקַּר הַגְּדֻלַּת שֵׁם ה'. וְגַם בְּכָל הַשָּׁנָה תָּמִיד צְרִיכִין לִשְׂמֹחַ מְאֹד בְּמַה שֶּׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם ה' נִקְרָא עָלָיו, וְעַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיכִין הַשִּׂמְחָה שֶׁל שַׁבָּת וְיוֹם־טוֹב עַל כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.
(שם הלכות שבת, הלכה ה, אות טו; עיין התחזקות, אות לד)
9 8 9 8
..דף מס:60 ----------
כג.
שֹׁרֶשׁ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא שִׂמְחָה, כִּי שָׂרְשָׁם בְּמַחֲשָׁבָה דְּקֻדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא שֶׁשָּׁם מְקוֹר הַשִּׂמְחָה, בְּחִינַת "עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ"; כִּי אֵין עֲצָבוּת לִפְנֵי הַמָּקוֹם כְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל, וְכָל הָעֲבֵרוֹת, בִּפְרָט פְּגַם הַבְּרִית, נִמְשָׁכִין מֵעֲצָבוּת. וְעַל־כֵּן עֲבֵרָה גּוֹרֶרֶת עֲבֵרָה, כִּי כְּשֶׁעוֹבֵר עֲבֵרָה, חַס וְשָׁלוֹם, נִמְשָׁךְ עָלָיו עֲצָבוּת, בְּחִינַת "אֲדַאֲג מַחֲטָאתִי" בְּחִינַת "יָגוֹן וַאֲנָחָה", שֶׁהֵם בְּחִינַת סָמֶךְ־מֵם וְנָקֵבָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה בָּא יוֹתֵר לִידֵי עֲבֵרָה. וְעַל־כֵּן עִקַּר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל־יְדֵי הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁיְּכוֹלִים לְעוֹרֵר הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ בְּהַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁמַּכְנִיסִים גַּם בָּהֶם שִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם ..דף מס:61 ----------
מוֹצִיאִים אוֹתָם מֵעֲבֵרוֹת וּמִפְּגָמִים וּמַחֲזִירִים אוֹתָם בִּתְשׁוּבָה.

כִּי אַף־עַל־פִּי שֶׁהַבַּעַל־תְּשׁוּבָה צָרִיךְ לִצְעֹק וְלִבְכּוֹת הַרְבֵּה לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וּלְשַׁבֵּר לִבּוֹ מְאֹד, אֲבָל אַף־עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ לִזָּהֵר בְּנַפְשׁוֹ שֶׁלֹּא יִתְרַחֵק יוֹתֵר עַל־יְדֵי־זֶה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; כִּי אַף־עַל־פִּי שֶׁבְּוַדַּאי צְרִיכִין לִסְבֹּל בִּזְיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים דְּבָרִים הַרְבֵּה מֵאֲחֵרִים, וּלְהִתְבַּיֵּשׁ בְּעַצְמוֹ מֵעֲוֹנוֹתָיו וּפְגָמָיו עַד שֶׁיִּהְיֶה נִשְׁפָּךְ דָּמוֹ בְּקִרְבּוֹ מַמָּשׁ עַל־יְדֵי הַבּוּשָׁה. וְעַל זֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל: כָּל הָעוֹבֵר עֲבֵרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ - מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אֲבָל אַף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין לִזָּהֵר שֶׁלֹּא יָבוֹא עַל־יְדֵי־זֶה לְעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה דְּסִטְרָא־אָחֳרָא, חַס וְשָׁלוֹם, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר שֶׁיִּהְיֶה כָּל הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה בְּכָל דַּרְכֵי הָעֲצוֹת ..דף מס:62 ----------

שֶׁגִּלּוּ לָנוּ הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת; רַק בְּשָׂעָה מְיֻחֶדֶת יְפָרֵשׁ שִׂחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבֵן הַמִּתְחַטֵּא לִפְנֵי אָבִיו בְּלֵב נִשְׁבָּר מְאֹד, וְאָז אַחַר לֵב נִשְׁבָּר בָּאָה שִׂמְחָה כַּמְבֹאָר בְּמָקוֹם אַחֵר.

(שם הל' ז, אותיות מה, מז)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:63 ----------

כד.

עִקַּר כָּל הַחִצִּים, שֶׁהֵם כָּל הַפְּגָמִים שֶׁנִּזְרְקוּ לִבְחִינַת "בַּת־מֶלֶךְ פְּנִימָה", הַיְנוּ לְהַשְׁכִּינָה כִּבְיָכוֹל, שֶׁהוּא כְּלַל כְּנֶסֶת־יִשְׂרָאֵל, הוּא בְּחִינַת עַצְבוּת. וְעַל־כֵּן תֵּכֶף כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזַי עֲבֵרָה גְּדוֹלָה בְּיָדוֹ כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה, חַס וְשָׁלוֹם; וְצָרִיךְ לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל עֵת בְּמַה "שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי" וְכוּ' וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה.

(שם הלכות ראש־השנה, הל' ו)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:64 ----------

כה.

מִי שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם עִם הַשֵּׁם וֶאֱמוּנָתוֹ חֲזָקָה וּמַאֲמִין שֶׁהַכֹּל בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי הוּא בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְאֵין לוֹ שׁוּם דְּאָגָה וּפַחַד כְּלָל מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, בִּבְחִינַת "אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וְכוּ'". כִּי מֵאַחַר שֶׁהַכֹּל רַק בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אִם־כֵּן אֵין לוֹ לְהִתְיָרֵא מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי מִי יוּכַל לַעֲשׂוֹת לוֹ דָּבָר גָּדוֹל אוֹ דָּבָר קָטָן בְּלִי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "ה' לִי לֹא אִירָא וְכוּ'" וְעַל־כֵּן הוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד. וַאֲפִלּוּ אִם לִפְעָמִים בָּאִין עָלָיו אֵיזֶה יִסּוּרִים, חַס וְשָׁלוֹם, אַף־עַל־פִּי־כֵן מֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, הוּא יָכוֹל לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד;

כִּי כַּוָּנַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁמַּבִּיא עָלָיו הַיִּסּוּרִין הוּא בְּוַדַּאי רַק לְטוֹבָה: אִם לְהַזְכִּירוֹ שֶׁיְּשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, אִם לְמָרֵק ..דף מס:65 ----------

עֲוֹנוֹתָיו; וְאִם־כֵּן, כָּל הַיִּסּוּרִים, חַס וְשָׁלוֹם, הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת, וְעַל־כֵּן הוּא יָכוֹל לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מָלֵא רַחֲמִים וְכַוָּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי לְטוֹבָה, וְ"לֹא לְעוֹלָם יָרִיב וְכוּ'", וּבְוַדַּאי יָשׁוּב ה' וִירַחֲמֵהוּ וְיֵיטִיב אַחֲרִיתוֹ, וְהַיִּסּוּרִים יִתְהַפְּכוּ לוֹ לְטוֹבָה גְּדוֹלָה לְעוֹלְמֵי עַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וְעַל־כֵּן הוּא בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. אֲבָל מִי שֶׁנּוֹטֶה חַס וְשָׁלוֹם מֵאֱמוּנָה, וְטוֹעֶה חַס וְשָׁלוֹם בִּכְפִירוֹת שֶׁל חֲכְמֵי הַטֶּבַע וְסוֹבֵר שֶׁיֵּשׁ טֶבַע, חַס וְשָׁלוֹם, אֲזַי אֵין לוֹ שׁוּם חַיִּים כְּלָל, כִּי כָּל יָמָיו כַּעַס וּמַכְאוֹבוֹת, וְ"כָל יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וְכוּ'", "בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֲנוּ", כִּי מִתְיָרֵא פֶּן יָבוֹא עָלָיו שֶׁבֶר פִּתְאֹם, וּכְשֶׁבָּא עָלָיו אֵיזֶה צָרָה וְיִסּוּרִין, אֵין לוֹ לְמִי לִפְנוֹת לְהוֹשִׁיעַ, וְעַל־כֵּן הוּא מָלֵא צַעַר וְיִסּוּרִין וּפְחָדִים וְעַצְבוּת תָּמִיד, ..דף מס:66 ----------

וְאֵין לוֹ שׁוּם חַיִּים כְּלָל וְכַמְבֹאָר בְּמָקוֹם אַחֵר; אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּרָצוֹן, שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל רַק בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי זוֹכֶה לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְכָל הַיְרָאוֹת וְהַפְּחָדִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאֵיזֶה דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כֻּלָּם נִתְהַפְּכִין לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה הוּא חוֹזֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְיוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה כַּנַּ"ל.

(שם הלכות כלי־היין, הל' א', אות א)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:67 ----------

כו.

עַל־יְדֵי שֶׁמְּשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּשִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה הַהִתְפָּאֲרוּת וְהַגְּוָנִין וְהַחֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְנָעִין הַמְּנִיעוֹת הַבָּאִין מִכֹּחַ הַמְּדַמֶּה.

(שם הלכות חוקות־העמים, הל' ב, אות ד)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:68 ----------

כז.

עַל־יְדֵי שְׁלֵמוּת הַיִּרְאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַיִּרְאָה שֶׁהוּא עִם דַּעַת וּמֹחִין, עַל־יְדֵי־זֶה בָּאִין לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, בְּחִינַת "וְגִילוּ בִּרְעָדָה", וְעַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה נִשְׁלָם הַדַּעַת בְּיוֹתֵר, וְעַל־יְדֵי־זֶה עוֹלָה הַיִּרְאָה גַּם־כֵּן בְּיוֹתֵר וְכֵן לְהַלָּן.

(שם הלכות בכור בהמה טהורה, הל' ד, אותיות ז' כ־כא)

9 8 9 8

.דח

..דף מס:69 ----------

.כח

עִקַּר שִׂלְּמוּת קִיּוּם הַמִּצְוֹת הוּא כְּשֶׁזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת אוֹתָם בְּשִׂמְחָה כָּל־כָּךְ, עַד שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה אֲפִלּוּ עוֹלָם הַבָּא בִּשְׂכָרָן, רַק שִׂמְחָתוֹ וְתַעֲנוּגוֹ הִיא בְּהַמִּצְוָה לְבַדָּהּ, וְשֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוֹת בְּזֵרִיזוּת גָּדוֹל.

(עיין מצוות ומעשים טובים, אות יב)

9 8 9 8

.דח

..דף מס:70 ----------

.כט

עִקַּר הָאָדָם נִבְרָא בִּשְׁבִיל שֶׁיִּזְכֶּה עַל־יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים לִכְלֹל אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדָּם הַבְּרִיאָה. וְאִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּכָּלֵל אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדָּם הַבְּרִיאָה, הַיְנוּ, שֶׁיַּחֲזֹר הָעוֹלָם לְשָׁרְשׁוֹ, כִּי אִם עַל יְדֵי שִׂמְחָה הָאֲמִתִּית מֵהַמִּצְוָה בְּעַצְמָהּ שֶׁהִיא אַחְדּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין עֲצָבוּת לִפְנֵי הַמָּקוֹם. וְכָל זְמַן שֶׁיֵּשׁ בְּהָעוֹלָם אֵיזֶה אֲחִיזַת הָעֲצָבוּת אֵינוֹ יָכוֹל לִכְלֹל בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבְיָכוֹל, "כִּי אֵין לָבוֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק", כִּי שָׁם אֵין שׁוּם עֲצָבוּת כְּלָל, רַק "עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ". וּכְלָלִיּוּת הַבְּרִיאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת הִתְגַּלּוּת מַלְכוּתוֹ וֶאֱלָקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הִיא בְּחִינַת שֵׁם הַשֵּׁם, וּכְשֶׁהָעוֹלָם וּמְלֹאוֹ נִכְלָל בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי ..דף מס:71 ----------

הַשִּׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה, זֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁנֶּאֱמַר עַל לֶעָתִיד: "בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד", הַיְנוּ, שֶׁהַשֵּׁם נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי־זֶה שֶׁאַחַר הַבְּרִיאָה נִכְלָל בְּקִדָּם הַבְּרִיאָה עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה הַנַּ"ל.

(הל' העושה שליח לגבות חוב, הלכה ב', אות טו)

9 8 9 8

.

.כע1שִׂמְחַת

הַנֶּפֶשׁ

.כע3~

.זע1שִׂמְחַת

הַנֶּפֶשׁ
.זע3~
<<
<<
<<
<<
<<
<<
.דמ37
.במ
ל.
עִקַּר הַגְּדֻלַּת וְהִתְנַּבְּרוּת הָרוּחַ־חַיִּים דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁזּוֹכִין לְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, הִיא שִׂמְחָה, שֶׁהִיא עִקַּר הַחַיּוּת דִּקְדֻשָּׁה.
(שם הל' ג, אות יח)
9 8 9 8
.דח
..דף מס:73 ----------
לא.
עִקַּר הִתְנַּבְּרוּת הַסִּטְרָא־אָחֳרָא, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֵשָׂו הָרָשָׁע, הוּא עַל־יְדֵי עֲצָבוּת, חַס וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁמַּכְנִיסִין, חַס וְשָׁלוֹם, עֲצָבוּת בְּיִשְׂרָאֵל. וְעִקַּר הָעֲצָבוּת הוּא בְּחִינַת פְּגַם הָרָצוֹן, כִּי עִקַּר הַשִּׂמְחָה הִיא כְּשֶׁיּוֹדְעִין שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁאָז בְּוַדַּאי שְׂמֵחִים וְשָׂשִׂים תָּמִיד. כִּי כַּוָּנָתוֹ וְרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ הִיא בְּוַדַּאי לְטוֹבָה תָּמִיד, וְכָל מָה דְּעָבֵד רַחֲמָנָא - לְטָב עָבֵד.
(שם הלכות ערב, הל' ג, אותיות כ, כז)
9 8 9 8
.דח
..דף מס:74 ----------
לב.
כְּשֶׁאָדָם מְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּשִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל וּמַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ חֶסְדָיו וְנִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וּמַאֲמִין בְּחַסְדּוֹ וְטוּבוֹ הַגָּדוֹל שֶׁעֲדַיִן יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה תָּמִיד כַּאֲשֶׁר הוֹדִיעָנוּ עַל־יְדֵי צַדִּיקָיו הָאֲמִתִּיִּים, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלָּתוֹ, כִּי מִדַּת

הַחֶסֶד נִקְרֵאת "גְּדֻלָּה", וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי־זֶה מַכְנִיעַ וּמְשַׁבֵּר הַקְּלִפּוֹת שֶׁבַּמִּדְרֵגָה שֶׁמִּתְפַּשְּׁטִים כְּנֶגְדּוֹ, וְזוֹכֶה לָבוֹא לְמַדְרֵיגָה זוֹ בִּשְׁלֵימוּת הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן בְּכָל פַּעַם מִמַּדְרֵגָה לְמַדְרֵגָה.
(שם הלכות מתנה, הל' ד, אות ט)

9 8 9 8

..דף מס:75 ----------

לג.

הָעִקָּר בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם בִּפְרָט לְהָרְחוֹקִים הַבָּאִים לְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּתְגַּבְּרוּ בְּכָל עֹז לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד; וְצָרִיךְ הָאָדָם לְהַכְרִיחַ עַצְמוֹ בְּכָל הַכֹּחוֹת לִהְיוֹת אַךְ שָׂמֵחַ תָּמִיד, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לִבְחִינַת קְדֻשַּׁת הַבְּרִית, שֶׁעִקָּרוֹ עַל־יְדֵי שִׂמְחָה כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר. וְהָעִקָּר הוּא לְהִתְגַּבֵּר בְּשִׂמְחָה כָּל־כָּךְ עַד שֶׁיַּחֲטֹף אֶת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, שֶׁהֵם כָּל מִינֵי מָרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוּת - יַחֲטֹף אוֹתָם וְיַכְנִיסֵם גַּם־כֵּן לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה בְּעַל־כָּרְחָם, עַד שֶׁיַּהֲפֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, כִּי דַּיְקָא עַל־יְדֵי מַה שֶּׁהַבַּעַל־דָּבָר מַכְנִיס בְּלִבּוֹ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמָרָה שְׁחוֹרָה, עַל־יְדֵי־זֶה דַּיְקָא יִהְיֶה שָׂמֵחַ מְאֹד, כִּי יֹאמַר בְּלִבּוֹ: אַף־עַל־פִּי שֶׁאֲנִי רָחוֹק כָּל־כָּךְ ..דף מס:76 ----------

מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָשַׂנִי גּוֹי וַאֲנִי זוֹכֶה בְּכָל יוֹם לְקַיֵּם כַּמָּה מִצְוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין וְכַמָּה וְכַמָּה דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים בִּתְפִלָּה וּבְתוֹרָה, שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לוֹמַר בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאַדְרַבָּא זֶהוּ עִקַּר שִׂמְחָתִי, שֶׁמְּרֻחָק כָּמוֹנִי יְזֻכֶּה גַּם־כֵּן לְטוֹב כָּזֶה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם שֶׁהֵם כִּתְרֵי דְמַלְכָּא וְכוּ', וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה בִּשְׁאָר הַמִּצְוֹת שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְקַיְּמִין בְּכָל יוֹם. וּמִי שֶׁמִּתְגַּבֵּר אֶת עַצְמוֹ עַד שֶׁבָּא לְשִׂמְחָה כָּזֹאת עַד שֶׁמְּהַפֵּךְ כָּל הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה - הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וְרַק זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת מִצְוַת הַשִּׂמְחָה, לִהְיוֹת שָׂמֵחַ כָּל־כָּךְ עַד שֶׁיַּהֲפֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה יִחוּדִים גְּדוֹלִים וְשַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְכָל חַיּוּת ..דף מס:77 ----------

הָאָדָם וּרְפוּאָתוֹ בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, הַכֹּל תְּלוּי בָּזֶה.
(שם הלכות פריה ורביה, הל' ג, אות א)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:78 ----------

לד.

כְּשֶׁזּוֹכִין לִשְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה כָּל־כָּךְ עַד שֶׁיַּהֲפֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, זֶה בְּחִינַת קְטֹרֶת, בְּחִינַת "קְטֹרֶת יְשַׂמּוּ לֶב"; וְעַל־יְדֵי קְטֹרֶת מְבָרְרִין כָּל נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה מֵעִמְקֵי עִמְקֵי

הַקְּלִפּוֹת כַּיָּדוּעַ. וְזֶה בְּחִינַת חֶלְבְּנָה שֶׁהָיְתָה בַּקְּטֹרֶת, הַיְנוּ, שֶׁמְּבָרְרִין כָּל נִיצוֹצוֹת הַשִּׂמְחָה דִּקְדֻשָּׁה מִתּוֹךְ תֹּקֶף הִתְגַּבְּרוּת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, שֶׁהֵם עִקַּר עִמְקֵי הַסִּטְרָא־אָחֳרָא (הֶפֶךְ הַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא עִקַּר הַקְּדֻשָּׁה), עַד שֶׁמִּתַּהֲפֵךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה גַּם־כֵּן לְשִׂמְחָה, דְּהַיְנוּ, שֶׁעַל־יָדָם נִתְגַּדֵּל הַשִּׂמְחָה דִּקְדֻשָּׁה בְּיוֹתֵר כַּנַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַחֶלְבְּנָה שֶׁרֵיחָהּ רַע וְנִכְלֶלֶת גַּם־כֵּן בְּתוֹךְ הַקְּטֹרֶת, שֶׁהִיא בְּחִינַת שִׂמְחָה דִּקְדֻשָּׁה כַּנַּ"ל.

(שם אות ה)

..דף מס:79 ----------

לה.

עִקַּר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הָיָה בִּשְׁבִיל הַגְדָּלַת הַשִּׂמְחָה בַּבְּחִינָה הַנִּזְכֶּרֶת לְעֵיל, דְּהַיְנוּ לַהֲפוֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, שֶׁזֶּה בְּחִינַת "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו". כִּי לְמַעְלָה לְמַעְלָה שָׁם עִקַּר הַשִּׂמְחָה בְּעֶצֶם בִּבְחִינַת "עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ": אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רָצָה לְהֵיטִיב וּלְהַגְדִּיל הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר, שֶׁזֶּה עִקַּר הַטּוֹב וְהַתַּעֲנוּג הָאֲמִתִּי כְּשֶׁזּוֹכִין לְשִׂמְחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו וְכוּ'". עַל־כֵּן בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת מִרֹאשׁ וְעַד סוֹף כְּדֵי שֶׁיְּכִירוּ בְּכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָעִקָּר עַל־יְדֵי שֶׁיְּכִירוּ בּוֹ מֵעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַשָּׁפָל הַזֶּה שֶׁבִּשְׁבִילוֹ נִבְרָא הַכֹּל, עַל־יְדֵי־זֶה תִּתְגַּדֵּל הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל־יְדֵי שֶׁתַּעֲלֶה הַשִּׂמְחָה ..דף מס:80

מְמֻקּוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מֵעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, שֶׁיֵּשׁ שָׁם אֲחִיזַת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה; כִּי זֶה עִקַּר הַגְדָּלַת הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁמְּהַפְּכִין הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה גַּם־כֵּן לְשִׂמְחָה. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁזּוֹכִין לְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם וְלִשְׂמֹחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם הַשָּׁפָל וְהַמְגֻשָּׁם, בִּבְחִינַת "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו", אֲזַי הַשִּׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד גַּם אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ בִּבְחִינַת "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו" - בְּמַעֲשָׂיו דַּיְקָא, כִּי עִקַּר הַגְדָּלַת הַשִּׂמְחָה הוּא כְּשֶׁעוֹלֶה הַשִּׂמְחָה מִזֶּה הָעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַגַּשְׁמִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֲחִיזַת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, כִּי זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת וּגְדֻלַּת הַשִּׂמְחָה כְּשֶׁמְּהַפְּכִין הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה כַּנַּ"ל.

(שם אות ח)

9 8 9 8

..דף מס:81 ----------

לו.

מְבֹאָר בְּכַמָּה וְכַמָּה פְּסוּקִים מִגֹּדֶל הַפְלָגַת עֹצֶם הַשִּׂמְחָה שֶׁלֶּעָתִיד, כִּי אָז יִתְעַר שִׁיר חָדָשׁ וְאָז יִתְעוֹרְרוּ כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה, שֶׁעַל־יָדָם עִקַּר הַשִּׂמְחָה; וּכְמוֹ שֶׁהַהֶפְלֵיגוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל בְּגֹדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁלֶּעָתִיד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל: עָתִיד הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַעֲשׂוֹת

מָחוֹל לַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא וְכוּ'. וְעִקַּר הַשִּׂמְחָה שֶׁלֶּעָתִיד, שֶׁזֶּה עִקַּר הַקִּבּוּל שָׂכָר, הוּא בַּבְּחִינָה הַנַּ"ל, הַיְנוּ בְּחִינַת הִתְהַפְּכוּת יָגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, שֶׁזֶּה עִקַּר הַשִּׂמְחָה שֶׁלֶּעָתִיד שֶׁיִּזְכֶּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁזָּכָה בַּעֲבוֹדָתוֹ עַל־יְדֵי תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעָשָׂה בָּזֶה הָעוֹלָם הַשָּׁפָל, וְעַל־יְדֵי־זֶה זָכָה לְהָרִים וּלְהַעֲלוֹת זֶה ..דף מס:82

הָעוֹלָם הַשָּׁפָל שֶׁבּוֹ אֲחִיזַת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה שֶׁהִיא הַשִּׂמְחָה, שֶׁזֶּה עִקַּר שְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה, כִּי נִקְרָת כָּל הַמְּצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים הִיא הַשִּׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "פִּקּוּדֵי ה' יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי לֵב", וּכְמוֹ שֶׁאָנוּ מְבַקְּשִׁים תָּמִיד: "וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ וְכוּ'", כִּי עִקַּר שְׁלֵמוּת הָעֲבוֹדָה שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת הִיא דַּיְקָא כְּשֶׁזּוֹכִים לַעֲשׂוֹתָם בְּשִׂמְחָה, וְכַמּוּבָא בִּסְפָרִים וּבְכִתְבֵי הָאֲר"י זַ"ל מִגְּדֶל הָאַזְהָרָה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת וְכֵן עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה.

וְעִקַּר כָּל הַמִּצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׂמְחָה - עִקַּר עַשְׂיָתָם הוּא רַק בָּעוֹלָם הַזֶּה לְבַד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל: וְלֹא לְמָחָר לַעֲשׂוֹתָם, כִּי דַּיְקָא בָּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁשָּׁם אֲחִיזַת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, ..דף מס:83

שָׁם דַּיְקָא זוֹכִין לְהַגְדִּיל הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר כְּשֶׁזּוֹכִין לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם וּלְקַיֵּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת שֶׁמְּהַפְּכִין הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעוֹלָם הַזֶּה לְשִׂמְחָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת קְדֻשַּׁת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לְקַבּוּל שָׂכָר שֶׁלֶּעָתִיד, שֶׁנִּזְכֶּה אָז לְשִׂמְחָה נִפְלָאָה עַל שֶׁזָּכִינוּ לִכְלֹל הָעוֹלָם הַזֶּה בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עִקַּר הַגְּדֻלַּת הַשִּׂמְחָה וְהַתַּעֲנוּג שֶׁנִּזְכֶּה אָז, בִּבְחִינַת "שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה", שֶׁנֶּאֱמַר עַל לֶעָתִיד שֶׁאָז יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה.

(שם אות ח הנ"ל)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:84 ----------

לז.

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל: בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי־תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד. כִּי הַבַּעַל־תְּשׁוּבָה שֶׁשָּׁב מֵעֲוֹנוֹתָיו שֶׁהֵם בְּחִינַת יָגוֹן וַאֲנָחָה, בְּחִינַת "אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי", בִּבְחִינַת "וַיִּתְעַצֵּב אֶל לִבּוֹ", רַחֲמָנָא לִצְלַן, וּכְשֶׁזּוֹכִין לָשׁוּב עֲלֵיהֶם, אָז הָעוֹנוֹת נִתְהַפְּכִין לִזְכֻיּוֹת; נִמְצָא, שֶׁנִּתְהַפֵּךְ תֹּקֶף הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲוֹנוֹת, לִזְכֻיּוֹת וּמִצְוֹת, שֶׁהֵם

בְּחִינַת שִׂמְחָה; וְעַל־כֵּן מַעֲלָתָם לֶעָתִיד גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי יִגְדַּל שְׂכָרָם אָז מְאֹד מְאֹד, כִּי עִקַּר הַשָּׂכָר הוּא בְּחִינַת הַמָּחוֹל וְהַשִּׂמְחָה שֶׁלֶּעָתִיד, שֶׁיִּהְיֶה נַעֲשֶׂה דֵּיקָא עַל־יְדֵי הִתְהַפְּכוּת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה כַּנַּ"ל.

(שם אות ט)

..דף מס:85 ----------

לח.

כָּל אָדָם, כָּל זְמַן שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲדַיִן רַחֲמָנוּת עַל עַצְמוֹ וְחוֹשֵׁב עַל תַּכְלִיתוֹ הַנִּצְחִי - צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ וְלִרְאוֹת לְחַפֵּשׂ וְלִמְצֹא בְּעַצְמוֹ אֵיזֶה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת מַה שֶּׁזָּכָה מֵעוֹדוֹ לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּכְדֵי שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר וּלְהַפֵּךְ כָּל הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה וּלְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לִפְעָמִים לְנַגֵּן אֵיזֶה נִגּוּן שֶׁל שִׂמְחָה, וּבִפְרָט בְּשַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, שֶׁאָז צְרִיכִין לִהְיוֹת שְׂמֵחִים מְאֹד בְּכָל מִינֵי שִׂמְחוֹת מִבֹּקֶר וְעַד עֶרֶב, וּלְהַרְבּוֹת בְּנִגּוּנִים שֶׁל שִׂמְחָה הַרְבֵּה, כִּי עִקַּר הַהִתְקָרְבוּת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּפָרָט הִתְקָרְבוּת הָרְחוֹקִים הַצְּרִיכִים לָשׁוּב, ..דף מס:86

הוּא רַק עַל־יְדֵי בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוּת הַשִּׂמְחָה. וְכַמּוּבָן גַּם בְּהַמַּעֲשֶׂה שֶׁל יוֹם הַשִּׁשִּׁי מֵהַשִּׁבְעָה בֶּעטְלִירס, שֶׁעִקַּר רְפוּאַת הַבַּת־מַלְכָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּלָלִיּוּת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, הִיא עַל־יְדֵי עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׂמְחָה, וְהֵם עִקַּר חִיּוּת כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי דְּפִיקִין, וְעַל־יְדֵם עִקַּר רְפוּאַת הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ; וְעַל־כֵּן הַשִּׂמְחָה הִיא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וּצְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּכָל הַכֹּחוֹת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.

(שם אות י)

9 8 9 8

דח.

..דף מס:87 ----------

לט.

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם לִשְׂמֹחַ תָּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם עַל אֲשֶׁר זָכוּ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ הַקָּדוֹשׁ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְכוּ', וּכְמוֹ שֶׁאָנוּ מִתְפָּאֲרִין בָּזֶה בֶּאֱמֶת בְּכָל יוֹם: "אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וְכוּ'". וְכָל מַה שֶּׁנִּתְרַבִּין יִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר - נִתְרַבֶּה וְנִתְגַּדֵּל הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר, כִּי "בְּרֹב עָם הַדְרַת מֶלֶךְ", וְהַדְרַת־מֶלֶךְ הוּא בְּחִינַת שִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ", וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הִרְבִּיתָ הַגּוֹי לוֹ, הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה וְכוּ'" - שֶׁכָּל מַה שֶּׁיִּשְׂרָאֵל נִתְרַבִּין בְּיוֹתֵר - נִגְדָּל הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי

עֲבוֹדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם, עַל־יְדֵי־זֶה מַעֲלֶה וּמְבָרֵר הַשִּׂמְחָה מֵעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת, וּמְהַפֵּךְ ..דף מס:88

בְּיוֹתֵר הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּדֵּל הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר, עַד אֲשֶׁר תִּתְבָּרֵר כָּל הַשִּׂמְחָה בִּשְׁלֵמוּת מֵעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת שֶׁאֲחִיזָתָם בִּבְחִינַת רַגְלַיִן, בִּבְחִינַת "רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת", שֶׁהֵם בְּחִינַת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, שֶׁהֵם סִטְרָא דְמוֹתָא; וּכְשֶׁתִּתְבָּרֵר הַשִּׂמְחָה מִשָּׁם וְיַעֲלוּ הָרַגְלַיִן מֵאֲחִיזַת הַקְּלִפּוֹת, אָז יָבוֹא מָשִׁיחַ וְיִקַּיֵם "וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הַר הַזֵּיתִים וְכוּ'", שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת "עַד דְּמָטֵי רַגְלַיִן בְּרַגְלַיִן" הַמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וּבְכִתְבֵי הָאָר"י זַ"ל.
וְזֶה בְּחִינַת מַעֲלַת קְדֻשַּׁת הָרַקּוּדִין שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי, שֶׁכְּשֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה כָּל־כָּךְ עַד שֶׁמְּרַקֵּד, בָּזֶה מַעֲלֶה הָרַגְלַיִן מֵהַקְּלִפּוֹת. וְזֶה בְּחִינַת הַפְלָגַת הַשִּׂמְחָה שֶׁיִּהְיֶה בִּימֵי הַמָּשִׁיחַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה עִקַּר הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי בְשִׂמְחָה ..דף מס:89 ----------
תֵּצֵאוּ" וְכֵן עוֹד פְּסוּקִים הַרְבֵּה כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. וְאָז יִתְהַפֵּךְ בִּשְׁלֵמוּת כָּל הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה בִּבְחִינַת "שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה" הַנֶּאֱמָר עַל יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן, וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם" דַּיְקָא. וְעִקַּר הַשִּׂמְחָה שֶׁל יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ יִהְיֶה עַל־יְדֵי קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת, עַל־יְדֵי שֶׁיִּתְרַבּוּ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְכוּ'", כִּי עַל־יְדֵי שֶׁיִּתְרַבּוּ יִשְׂרָאֵל וְיִתְקַבְּצוּ יַחְדָּו, עַל־יְדֵי־זֶה תִּגְדַּל הַשִּׂמְחָה מְאֹד בִּבְחִינַת "בְּרֻבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח עָם". וְיִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים כֻּלָּם צַדִּיקִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעי' ס): "וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים".
(שם אות יג).
9 8 9 8
..דף מס:90 ----------
.דחא
מ.
עִקַּר שֹׁרֶשׁ הַשִּׂמְחָה בֶּאֱמֶת נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַשִּׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הַשִּׂמְחָה בֶּאֱמֶת. כִּי בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ אֵין שׂוּם שִׂמְחָה בָּעוֹלָם כִּי־אִם כְּשֶׁזּוֹכִין לְהַאֲמִין וְלֵידַע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶּה עִקַּר הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים לְכָל חַד כְּפוּם דְּמִשַּׁעַר בְּלִבֵּהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ" - "כִּי בוֹ" דַּיְקָא, כִּי אֵין שׂוּם שִׂמְחָה אֲחֶרֶת בֶּאֱמֶת חוּץ מִזֶּה. וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר כְּלָל, רַק כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מַה שֶׁזּוֹכֶה לִפְעָמִים לְהַרְגִּישׁ מְעַט נְעִימוּת עֲרֵבוּת מְתִיקוּת הַשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּית הַזֹּאת, יָכוֹל לְהָבִין זֹאת הֵיטֵב, שֶׁאֵין שׂוּם שִׂמְחָה אַחֶרֶת חוּץ מִזֶּה. וַאֲפִלּוּ הֲמוֹן

יִשְׂרָאֵל הַפְּשׁוּטִים שֶׁאֵין זוֹכִים לְהַרְגִּישׁ זֹאת הֵיטֵב, אַף־עַל־פִּי־כֵן כָּל שִׂמְחָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַכְּשֵׁרִים בְּשַׁבָּתוֹת וְיָמִים ..דף מס:91 ----------
טוֹבִים וּבַחֲנָנָה וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִשִּׂמְחָה זֹאת שֶׁהִיא בְּחִינַת דְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינָם זוֹכִים עֲדַיִן לְבְחִינוֹת דְּבֵקוּת בֶּאֱמֶת כָּרָאוּי, אַף־עַל־פִּי־כֵן, אַף־עַל־גַּב דְּאִיהוּ לָא חָזֵי - מַזְלֵהּ חָזֵי. וּמֵחֲמַת שֶׁבְּשׁוֹרֶשׁ נִשְׁמָתָם הֵם מַרְגִּישִׁים לִפְעָמִים עֲרֵבוּת נְעִימוּת הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם גַּם לְמַטָּה שִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּעֵת שֶׁזּוֹכִים בְּאֵיזֶה שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה. וְעַל־כֵּן עַל־פִּי־רֹב רְגִילִים בְּעֵת שִׂמְחָתָם לְזַמֵּר פְּסוּקִים וּתְפִלּוֹת שֶׁל הִתְקָרְבוּת יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, שֶׁזֶּה עִקַּר שִׂמְחָתָם; וּכְמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: "אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וְכוּ'", כִּי עִקַּר הַשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּית הוּא מַה שֶּׁזּוֹכִין לֵידַע מֵהַבּוֹרֵא הַכֹּל יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי אֱמוּנָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים.
..דף מס:92 ----------
וְלָעָתִיד לָבוֹא, שֶׁיִּתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כֹּל, כְּתִיב: "ה' מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים", וּכְתִיב: "יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם ה' מָלָךְ". וּמֵחֲמַת שֶׁעַל־יְדֵי נְגִינָה דְּקְדֻשָּׁה מְבָרְרִין הָרוּחַ טוֹבָה מֵהָרוּחַ רָעָה, שֶׁזֶּה בְּחִינַת שֶׁמְּבָרְרִין הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה מֵהַכְּפִירוֹת וּמֵאֱמוּנוֹת כּוֹזְבוֹת, וּמְדַבְּקִין וּמַחֲזִירִין הַכֹּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּמְבֹאָר בְּפָנִים, עַל־כֵּן נִמְשָׁךְ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה עַל־יְדֵי הַנְּגִינָה, כִּי זֶה עִקַּר הַשִּׂמְחָה מַה שֶּׁיּוֹדְעִין וּמַאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא פָּעַל וְעָשָׂה הַכֹּל כַּנַּ"ל.
(שם אות כג).
.דח
..דף מס:93 ----------
מא.
צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וְכָל מַה שֶּׁיּוֹדֵעַ רְחוּקוֹ יוֹתֵר, צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה בִּפְרָט בְּשָׁעַת עֲשִׂיַּת אֵיזֶה מִצְוָה - אֲשֶׁר הוּא גַּם הוּא זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אוֹר כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה אֵין כָּל הָעוֹלָמוֹת יְכוֹלִין לְקַבֵּל, כִּי־אִם יִשְׂרָאֵל עַם קָדוֹשׁ שֶׁזּוֹכִין לַעֲשׂוֹתָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָז יְזֻכֶּה לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, עַד שֶׁבְּחֶמְלַת ה' יְזֻכֶּה לְהִכָּלֵל בִּבְחִינַת הַתִּשְׁעָה הֵיכָלִין הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם תַּכְלִית הַיְדִיעָה וְהַהַשָּׂגָה, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, שֶׁזֶּה בְּחִינַת מַה שֶּׁנִּמְשָׁךְ עָלָיו לִפְעָמִים אֵיזֶה הִתְנוֹצְצוּת אֶלְקוּת כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר בָּזֶה כְּלָל; וְאַזַי ..דף מס:94

הָעִקָּר שֶׁיִּתְגַּבֵּר שֶׁלֹּא יַעֲבֹר מִמֶּנּוּ הִתְנוֹצְצוּת לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, רַק שֶׁיִּשָּׁאֵר מִמֶּנּוּ רְשִׁימָה טוֹבָה, וְיִרְאֶה לְקַשֵּׁר הָרְשִׁימָה אֵלָיו בְּכַמָּה וְכַמָּה קְשָׁרִים קַיָּמִים וַחֲזָקִים, דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא יַנִּיחַ שֶׁתַּעֲבֹר מִמַּחֲשַׁבְתּוֹ זִכְרוֹן הַהִתְנוֹצְצוּת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֹּר אֶת עַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם בּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה שֶׁמִּתְגַּבֶּרֶת בּוֹ בְּיוֹתֵר כְּשֶׁמַּתְחִיל רוּחַ ה' לְפַעֲמוֹ לְהִתְנוֹצֵץ אֵלָיו אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לָבוֹא לְתַכְלִיתוֹ הַטּוֹב בִּשְׁלֵמוּת.

(הל' אישות, הל' ד, אותיות יד־טו)

9 8 9 8

.

.כע1שִׂמְחַת

הַנֶּפֶשׁ

.כע3~

.זע1שִׂמְחַת

הַנֶּפֶשׁ

.זע3~

<<

<<

<<

<<

<<

<<

.דמ

.במ

לִקּוּטֵי עֵצוֹת - שִׂמְחָה

[המראי מקומות שבסעיפים מציין איה מקומו בליקוטי מוהר"ן]

א.

עַל־יְדֵי רְאִיַּת פְּנֵי הַצַּדִּיק זוֹכִין לְשִׂמְחָה וּזְרִיזוּת (ד, ח).

ב.

צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַמִּצְווֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה כָּל כָּךְ, עַד שֶׁלֹּא יִרְצֶה בְּשׁוּם שְׂכַר עוֹלָם הַבָּא בִּשְׁבִילָהּ, אֶלָּא שֶׁיַּזְמִין לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִצְוָה אַחֶרֶת בִּשְׂכַר מִצְוָה זֹאת, כִּי הוּא נֶהֱנֶה מֵהַמִּצְוָה בְּעַצְמָהּ. וְעַל־יְדֵי זֶה יוּכַל לֵידַע מַה שֶּׁנִּגְזַר עַל הָעוֹלָם, וְאִם הוּא קֹדֶם גְּזַר דִּין אוֹ לְאַחַר גְּזַר דִּין, וְעַל מִי וָמִי נִגְזַר הַדִּין חַס וְשָׁלוֹם. וְיוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְפַּלֵּל עֲבוּר הָעוֹלָם, כִּי

לְאַחַר גְּזַר דִּין צְרִיכִין הַצַּדִּיקִים לְהַלְבִּישׁ תְּפִלָּתָם בְּסִפּוּרִים. וְכָל זֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי עֲשַׂיַּת הַמִּצְווֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה מֵהַמִּצְוָה בְּעַצְמָהּ הַנִּזְכֶּרֶת לְעֵיל (ה, ב).

ג.

לְזָכוֹת לַשִּׂמְחָה הַזֹּאת הוּא עַל־יְדֵי שֶׁמִּתְפַּלְּלִין בְּכוֹחוֹת וּבְיִרְאָה גְּדוֹלָה וּבְאַהֲבָה וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בִּתְפִלָּה (שָׁם ג).

ד.

עַל־יְדֵי רִקּוּדִין וְהַמְחָאַת כַּף נַעֲשֶׂה הַמְתָּקַת הַדִּינִים (י. א).

ה.

צָרִיךְ לְאָדָם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עֲזוּת גָּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לַעֲמֹד כְּנֶגֶד הָעַזֵּי פָּנִים הַמּוֹנְעִים, וְעִקַּר הָעַזּוּת וְהַהִתְחַזְּקוּת הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה וְחֶדְוָה בְּחִינַת (נְחֶמְיָה ט) כִּי חֶדְוַת ה' הוּא מָעֻזְּכֶם (כב, ט).

ו.

לְזָכוֹת לְשִׂמְחָה הוּא עַל־יְדֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְהָעִקָּר הוּא תְּפִלָּה שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּכָל פַּעַם לְהַשִּׂיג הַנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁיֵּלֵךְ בְּכָל פַּעַם מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא, וְעַל־יְדֵי דֶּרֶךְ זֶה עִקַּר הַשִּׂמְחָה. וְעַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה עִקַּר הָעַזּוּת וְהַהִתְחַזְּקוּת לְהִתְקָרֵב לְצַדִּיקֵי אֱמֶת שֶׁהֵם כְּלֵלִיּוּת הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁעִקַּר שְׁלֵמוּת הָאֱמוּנָה נִמְשָׁךְ עַל יָדָם (שָׁם).

ז.

שִׂמְחָה הוּא בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין בְּחִינַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, וּלְהֵפֶךְ, עַצְבוּת הִיא בְּחִינַת עֲבוֹדָה זָרָה, אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, מִיתָה. וְעִקַּר הַשִּׂמְחָה זוֹכִין כְּפִי תִּקּוּן הַבְּרִית, וּכְפִי הִתְקָרְבוּתוֹ לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁהֵם שִׂמְחַת כָּל יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדֵי זֶה מְקַשֵּׁר עַצְמוֹ לַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזוֹכֶה לַחֲזוֹת בְּנֹעַם ה', וּמֵאִיר עַל עַצְמוֹ אוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים (כג).

ח.

עַל־יְדֵי עֲשַׂיַּת הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה זוֹכִין לְתַכְלִית הַכֹּל, כִּי זוֹכִין לְהַשִּׂיג הָאוֹר שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִנַּפְשִׁין וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין וְהוּא אוֹר אֵין סוֹף, בִּבְחִינַת מָטֵי וְלָא מָטֵי, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה שֶׁיִּרְדֹּף מַחֲשַׁבְתּוֹ לְהַשִּׂיג הַשָּׂגוֹת אֵלּוּ וְכוּ' (כד).

ט.

עַל־יְדֵי שִׂמְחַת הַמִּצְוָה נִשְׁלָם הַקְּדֻשָּׁה וּמַעֲלָה הַחִיּוּת וְהַקְּדֻשָּׁה שֶׁבַּקְלִפּוֹת, וְעַל כֵּן כְּשֶׁעוֹשֶׂה הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, מַעֲלָה הַשְׁכִּינָה מִבֵּין הַקְּלִפּוֹת (שָׁם).

י.

צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מֵעַצְבוּת מְאֹד מְאֹד, כִּי הַקְּלִפּוֹת הֵם בְּחִינַת עַצְבוּת וְהֵם תֶּקֶף דִּדִינָא. וּכְשֶׁהָעַצְבוּת מִתְגַּבֶּרֶת, הִיא בְּחִינַת גָּלוּת הַשְּׁכִינָה שֶׁהִיא שִׂמְחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעִקַּר בִּטּוּל הַקְּלִפּוֹת וַעֲלִיַּת הַקְּדֻשָּׁה הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה כַּנַ"ל (שָׁם).

יא.

עַל־יְדֵי קְטֹרֶת מַעֲלִין מֵהַקְּלִפּוֹת חִיּוּתָם וְזוֹכִין לְשִׂמְחָה, עַל־כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר קְטֹרֶת בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה, כִּי עִקַּר עֲלִיַּת כָּל נִיצוֹצֵי הַקְּדֻשָּׁה מֵעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת הוּא עַל יְדֵי קְטֹרֶת וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְשִׂמְחָה כַּנַ"ל (שָׁם).

יב.

רִקּוּדִין שֶׁל מִצְוָה, כְּגוֹן שֶׁשּׁוֹתֶה יַיִן בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב אוֹ בַּחֲתֻנָּה שֶׁל מִצְוָה אוֹ בְּשָׂאֲרֵי סְעוּדַת מִצְוָה, וְשׁוֹתֶה בְּמִדָּה וְכַוָּנָתוֹ לַשָּׁמַיִם, לִזְכּוֹת לְשִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל, לִשְׂמֹחַ בַּשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְכוּ', וְנִתְעוֹרֵר לְשִׂמְחָה עַל־יְדֵי זֶה עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ הַשִּׂמְחָה לְתוֹךְ הָרַגְלַיִן, דְּהַיְנוּ שֶׁמְּרַקֵּד מֵחֲמַת שִׂמְחָה, עַל־יְדֵי זֶה מְגָרֵשׁ הַחִיצוֹנִים הַנֶּאֱחָזִים בְּהָרַגְלַיִן, וּמַמְתִּיק וּמְבַטֵּל כָּל הַדִּינִים, וְזוֹכֶה לְקַבֵּל כָּל הַבְּרָכוֹת. וְהַהִתְלַהֲבוּת הַזֹּאת שֶׁל הַרִקּוּדִין הִיא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ לַה'. אֲבָל מִי שֶׁמְּרַקֵּד בְּהִתְלַהֲבוּת הַיֵּצֶר הִיא בְּחִינַת אֵשׁ זָרָה, וְהַיַּיִן שֶׁשָּׁתָה הוּא בְּחִינַת יַיִן הַמְשַׂכֵּר שֶׁמִּשָּׁם אֲחִיזַת הַחִיצוֹנִים חַס וְשָׁלוֹם. נִמְצָא, רִקּוּדִין דִּקְדֻשָּׁה מַמְתִּיקִין הַדִּינִים כְּמוֹ פִּדְיוֹן (מא).

יג.

כָּל הַתַּאֲוֹוֹת בָּאִים מִכֹּחַ הַמְדַמֶּה, כֹּחַ הַבַּהֲמִיּוּת, וְהִתְגַּבְּרוּתוֹ הוּא עַל־יְדֵי עַצְבוּת שֶׁהוּא רוּחַ נְכֵאָה, רוּחַ רָעָה, וְעַל־יְדֵי זֶה הִתְגַּבְּרוּת הַשִּׂכְחָה, שֶׁשּׁוֹכֵחַ תַּכְלִיתוֹ וְאֵינוֹ זוֹכֵר בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, כָּרָאוּי לִזְכֹּר בְּכָל יוֹם בִּכְלָל וּבִפְרָט [כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בִּזְכִרוֹן בְּאוֹת ד]. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה עִקַּר הַכְנָעַת הַמְדַמֶּה, וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לִזְכֹּר בְּעָלְמָא דְּאָתֵי בְּכָל יוֹם כַּנַ"ל (נד, ה).

יד.

שִׂמְיַעַת קוֹל נִגּוּן עַל כְּלִי זֶמֶר מְמַנְגֵּן כְּשֵׁר לְשֵׁם שָׁמַיִם הוּא סְגֻלָּה גְּדוֹלָה לְשִׂמְחָה, וּלְהַכְנִיעַ וּלְבָרֵר הַמְדַמֶּה. וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה לִזְכָרוֹן לְאַדְבָּקָא מַחְשְׁבוֹתָיו בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, וּלְהָבִין הָרְמָזִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַמֵּז לוֹ בְּכָל יוֹם לְהִתְקָרֵב אֵלָיו. גַּם עַל־יְדֵי נִגּוּן וְשִׂמְחָה הַנַ"ל יְכוֹלִין לְהַשִּׂיג בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (שָׁם ו).

טו.

עַל־יְדֵי נִגּוּן וְשִׂמְחָה יְכוֹלִין לִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ כַּמַּיִם נֹכַח פְּנֵי ה'. עַל־כֵּן עַל יְדֵי שֶׁשְּׂמֵחִים בְּכָל הַיּוֹם יְכוֹלִין לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ בְּהִתְבּוֹדְדוּת כָּרָאוּי (שָׁם ו ד"ה אזכרה).

טז.
עַל־יְדֵי שִׂמְחָה זוֹכִין לְחִדּוּשִׁין דְּאוֹרַיְתָא. כִּי שִׂמְחָה הוּא כְּלִי לִשְׁאֹב וּלְהַמְשִׁיךְ וּלְקַבֵּל עַל יָדָהּ חִדּוּשִׁין דְּאוֹרַיְתָא (סה).
יז.
עַל־יְדֵי קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִין לְבַטֵּל הַכַּעַס וְהָעַצְבוּת [עַיֵּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל י"ד] (קנה).
יח.
כְּשֶׁאָדָם שׁוֹפֵט וְדָן אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה, עַל־יְדֵי זֶה מְבַטֵּל הַדִּינִים שֶׁעָלָיו לְמַעְלָה וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, עַד שֶׁיְּרַקֵּד מֵחֲמַת שִׂמְחָה. אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ דִּין חַס וְשָׁלוֹם, אֲזַי קָשֶׁה לְרַקֵּד (קסט).
יט.
עִקַּר פְּגַם הַבְּרִית הִיא עַל־יְדֵי עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחֹרָה. וְכֵן לְהֵפֶךְ, עִקַּר שְׁמִירַת הַבְּרִית הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה כִּי עַל־יְדֵי שִׂמְחָה זוֹכִין, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ יַעֲזֹר לוֹ לִשְׁמֹר אֶת הַבְּרִית קֹדֶשׁ (שָׁם).
כ.
עִקַּר מַעֲלַת הַבְּכִיָּה הוּא כְּשֶׁהַבְּכִיָּה מֵחֲמַת שִׂמְחָה וְגִילָה. וַאֲפִלּוּ הַחֲרָטָה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּהְיֶה מֵחֲמַת שִׂמְחָה, שֶׁמֵּרֹב שִׂמְחָתוֹ בַּשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא מִתְחָרֵט וּמִתְגַּעְגֵּעַ מְאֹד עַל שֶׁמָּרַד נֶגְדּוֹ. עַד שֶׁיִּתְעוֹרֵר לוֹ בְּכִיָּה מֵחֲמַת שִׂמְחָה (קעה).
כא.
צָרִיךְ לְפָרֵט אֶת הַחֵטְא, כִּי צְרִיכִין דַּוְקָא וּדְוִי דְּבָרִים, לְהִתְוַדּוֹת בְּדִבּוּרִים דַּוְקָא בְּכָל פַּעַם, עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה בְּפָרְטִיּוּת. אֲבָל יֵשׁ לָזֶה מְנִיעוֹת רַבּוֹת. וְעַל־יְדֵי שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה כְּגוֹן חֲתֻנָּה שֶׁל מִצְוָה אוֹ שְׁאָר מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה עַד שֶׁיְּרַקֵּד הַרְבֵּה מֵחֲמַת שִׂמְחָה, עַל־יְדֵי זֶה יוּכַל לְהִתְוַדּוֹת וּדְוִי דְּבָרִים, וְעַל יְדֵי זֶה מְתַקֵּן פְּגַם חֲטָאָיו (קעח).
כב.
עַל־יְדֵי הַתַּעֲנִית זוֹכִין לְשִׂמְחָה, וּכְפִי יְמֵי הַתַּעֲנִית כֵּן זוֹכֶה לְשִׂמְחָה (שם).
כג.
צָרִיךְ לִזָּהֵר מְאֹד מֵעַצְבוּת וְעַצְלוּת כִּי עִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ הִיא עַצְבוּת וְעַצְלוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן (קפט).
כד.
עַל־יְדֵי שִׂמְחָה נוֹתְנִין חִזּוּק לְהַמַּלְאָכִים הַמְקַבְּלִין אֶת שֶׁפַע הַמַּאֲכָלִים, וּמַכְנִיעִין אֶת הַשֵּׁדִים, שֶׁלֹּא יִינְקוּ מֵהַשֶּׁפַע בְּיוֹתֵר מֵהָרָאוּי לָהֶם, וְעַל־יְדֵי זֶה נִצּוֹלִין מִטֻּמְאַת הַמִּקְרֶה

חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁבָּא לִפְעָמִים עַל־יְדֵי הַמַּאֲכָלִים כְּשֶׁאֵין חִזּוּק בְּהַמַּלְאָכִים. כִּי עִקַּר חִזּוּק הַמַּלְאָכִים הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה (ח"ב. ה. ט י).

כה.

עַל־יְדֵי שֶׁמַּזְעִיעִין בִּשְׁבִיל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה עַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְשִׂמְחָה (ו).

כו.

עֲצָבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה הִיא בְּחִינַת עַפְרוּרִיּוּת שֶׁנּוֹפֵל עַל לֵב אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֵין יָכוֹל לְבָעֹר וּלְהִתְלַהֵב לַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּמַנְהִיגֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים הֵם מְנַשְּׁבִין בְּרוּחָם הַקָּדוֹשׁ וּמְנַפְּחִים הַעַפְרוּרִיּוּת שֶׁהִיא הַמָּרָה שְׁחוֹרָה מִלֵּב יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי זֶה הֵם מַלְהִיבִים לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל לַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (ט).

כז.

עַל־יְדֵי מָרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוּת, הַמֹּחַ וְהַדַּעַת בְּגָלוּת וְקָשֶׁה לוֹ לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ לָשׁוּב אֶל ה', וּמֵחֲמַת זֶה הוּא רָחוֹק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי עִקַּר מַה שֶּׁהָעוֹלָם רְחוֹקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא מֵחֲמַת שֶׁאֵינָם מְיַשְּׁבִין עַצְמָן הֵיטֵב, מָה הַתַּכְלִית מִכָּל הָעוֹלָם. אֲבָל עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, הַמֹּחַ מְיֻשָּׁב וְיכוֹלִין לְיַשֵּׁב עַצְמוֹ הֵיטֵב, כִּי שִׂמְחָה הִיא עוֹלָם הַחֵרוּת. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמְּקַשֵּׁר שִׂמְחָה לְדַעְתּוֹ, אָזַי דַּעְתּוֹ בְּחֵרוּת וְאֵינוֹ בְּגָלוּת, וְיוּכַל לְהַנְהִיג הַמֹּחַ וְהַדַּעַת כִּרְצוֹנוֹ, לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ הֵיטֵב מָה הַתַּכְלִית מִכָּל עִנְיְנֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וְעַל־יְדֵי זֶה יָשׁוּב אֶל ה' (יוד).

כח.

תֵּכֶף כְּשֶׁהָאָדָם רוֹצֶה לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר וּלְהַתְחִיל לִכְנֹס בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אָזַי תֵּכֶף הִיא עֲבֵרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ עַצְבוּת חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שׂוֹנֵא הַמָּרָה שְׁחוֹרָה וְהָעַצְבוּת (מח).

כט.

וְצָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ שֶׁיָּבוֹא לְשִׂמְחָה בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר, וּלְהִשְׁתַּדֵּל לְבַקֵּשׁ לְמְצֹא בְּעַצְמוֹ אֵיזֶה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת כְּדֵי לָבוֹא לְשִׂמְחָה, כַּמְבֹאָר עַל פָּסוּק: אַזְמְרָה לֵאלֹקַי בְּעוֹדִי וְעַיִן בְּהִתְחַזְּקוּת אוֹת כ"ו). וְעַל כָּל פָּנִים יֵשׁ לוֹ לִשְׂמֹחַ בַּמֶּה שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא עָשָׂהוּ גּוֹי. וְזֹאת הַשִּׂמְחָה הִיא בְּוַדַּאי שִׂמְחָה נִפְלָאָה בְּלִי שִׁעוּר וְאֵין בָּהּ שׁוּם בִּלְבּוּל, מֵאַחַר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ [וְעַיֵּן בְּמָקוֹם אַחֵר מִזֶּה]. וְיִהְיֶה רָגִיל לוֹמַר בְּפִיו וּבְלִבּוֹ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, בָּרוּךְ אֵל

קִינוּ שֶׁבָּרָאנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְכוּ', וּבָזֶה יוּכַל לִשְׂמֹחַ כָּל יָמָיו בְּכָל מַה שֶּׁיַּעֲבֹר עָלָיו. גַּם כַּמָּה פְּעָמִים צְרִיכִין לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ עַל־יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא מִלֵּי דִּבְדִיחוּתָא. וּמֵרִבּוּי צָרוֹת הָאָדָם, שֶׁסּוֹבֵל כָּל אֶחָד בְּגוּף וְנֶפֶשׁ וּמָמוֹן, עַל־כֵּן עַל פִּי רֹב אֵין

יְכוֹלִין לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ כִּי אִם עַל־יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כְּשׁוֹטֶה כְּדֵי לָבוֹא לְשִׂמְחָה, שֶׁכָּל הַחִיּוּת בְּגוּף וָנֶפֶשׁ תָּלוּי בָּזֶה. גַּם לְמַעְלָה נַעֲשֶׂה מִזֶּה יִחוּד גָּדוֹל עַל־יְדֵי בְּדִיחָא דַּעְתֵּה, דְּהַיְנוּ שִׂמְחָה (שָׁם).

ל.

מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְצָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכָל הַכֹּחוֹת לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחֹרָה וְלִהְיוֹת אַךְ שָׂמֵחַ תָּמִיד, וְהוּא רְפוּאָה לְכָל מִינֵי חוֹלַאַת. כִּי כָּל מִינֵי חוֹלַאַת בָּאִין מֵעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחֹרָה, וְצָרִיךְ לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי עֵצוֹת, וְעַל פִּי רֹב עַל־יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא דַּיְקָא כַּנַּ"ל (כד).

לא.

צְרִיכִין לְהִשְׁתַּדֵּל לַהֲפֹךְ כָּל הָעַצְבוּת וְהַדְּאָגוֹת לְשִׂמְחָה. וְדַעַת לָנְבוֹן נָקֵל לִמְצֹא בְּכָל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִין וְהַדְּאָגוֹת אֵיזֶה הַרְחָבָה שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יָכוֹל לַהֲפֹךְ כָּל הַמָּרָה שְׁחֹרָה לְשִׂמְחָה [וְעַיֵּן בְּמָקוֹם אַחֵר מִזֶּה, כִּי אֵין כָּאן מְקוֹמוֹ לְהַאֲרִיךְ]. וְזֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה, כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִין עַל הַמָּרָה שְׁחֹרָה וְהָעַצְבוּת וְחוֹטְפִין אוֹתָם לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה בָּעַל כָּרְחָם, דְּהַיְנוּ שֶׁמְּהַפְּכִין אוֹתָם לְשִׂמְחָה כַּנַּ"ל (כג).

לב.

כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ כָּל הַיּוֹם, בָּנָקֵל לוֹ יוֹתֵר שֶׁיִּהְיֶה לוֹ אֵיזֶה שָׁעָה לֵב נִשְׁבָּר לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ הֵיטֵב וְלִשְׁפֹּךְ לִבּוֹ כַּמַּיִם נֹכַח פְּנֵי ה', וְכֵן לְהֵפֶךְ, אַחַר לֵב נִשְׁבָּר בָּא שִׂמְחָה. וְזֶה סִימָן אִם הָיָה לוֹ לֵב נִשְׁבָּר כְּשֶׁבָּא אַחַר כָּךְ לְשִׂמְחָה (שהר"ן כ. מה).

לג.

צָרִיךְ לְכַוֵּן מַחֲשַׁבְתּוֹ לְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל הַשֹּׂרֶשׁ הַכֹּל, שֶׁשָּׁם הוּא שֹׂרֶשׁ כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַשְׂמָחוֹת יַחַד, וְאָז יוּכַל לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל שֹׂרֶשׁ הַכֹּל שֶׁהוּא כֻּלּוֹ טוֹב, אָז נִכְלָלִין כָּל הַטּוֹבוֹת וְכָל הַשְׂמָחוֹת יַחַד וּמְאִירִין בְּאוֹר גָּדוֹל מְאֹד (ח"ב, לד).

לד.

כְּשֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה אוֹ שֶׁעוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה עַד שֶׁמְּרַקֵּד מֵחֲמַת שִׂמְחָה, הוּא מַעֲלָה גְּדוֹלָה מְאֹד וּמַעֲלֶה וּמְתַקֵּן בָּזֶה אֶת הַדִּבּוּרִים רָעִים, גַּם הוּא נִתְעַלֶּה בְּמָמוֹן וְכָל תּוֹמְכֵי אוֹרָיְתָא נִתְעַלִּים, גַּם זוֹכֶה לְבָנִים, גַּם מַעֲלֶה וּמְתַקֵּן אֶת הָאֱמוּנָה, גַּם כָּל הַמַּדְרֵגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת נִתְעַלִּים עַל־יְדֵי שִׂמְחַת תּוֹרָה וּמִצְוָה (פא).

לה.

לִזְכוֹת לְשִׂמְחָה זֶה קָשֶׁה וְכָבֵד יוֹתֵר מִשְּׁאָר כָּל הָעֲבוֹדוֹת, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהַכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל הַכֹּחוֹת וּבְכָל מִינֵי עֲצוֹת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וּכְבָר מְבֹאָר, שֶׁעַל פִּי רֹב אִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה כִּי אִם עַל־יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, [כַּנַ"ל בְּאוֹת כ"ט] (שהר"ן כ).

לו.

וּבְיוֹתֵר צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שִׂמְחָה בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה. וְכֵן בִּשְׁעַת עֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹוֹת כַּנַ"ל, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב. אַךְ גַּם בִּימֵי הַחֹל בְּכָל הַיּוֹם מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד כַּנַ"ל (שם קנה. רצט).

לז.

עַל־יְדֵי מָרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוּת אֵין יוֹדְעִין מִשְּׁמוֹ (מג).

לח.

עַל־יְדֵי שֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, עַל־יְדֵי זֶה הוּא יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אָדָם אַחֵר שֶׁהוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְשַׂמֵּחַ לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי רֹב בְּנֵי אָדָם מְלֵאִים יִסּוּרִים וּדְאָגוֹת וְצָרוֹת מְשֻׁנּוֹת וְאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְסַפֵּר מַה שֶּׁבִּלְבָּם, וּכְשֶׁבָּא אָדָם עִם פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת, יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אוֹתָם מַמָּשׁ וְהוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד. כִּי כְּשֶׁזּוֹכֶה לְשַׂמֵּחַ אֵיזֶה אָדָם, הוּא מְחַיֶּה וּמְקַיֵּם נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל מַמָּשׁ (שם).

לט.

עַל־יְדֵי שִׂמְחָה נִצּוֹלִין מִמִּיתַת בָּנִים חַס וְשָׁלוֹם (שָׁם לד).

9 8 9 8

.

.כע1שִׂמְחַת

הַנֶּפֶשׁ

.כע3~

.זע1שִׂמְחַת

הַנֶּפֶשׁ

.זע3~

>>

>>

>>

>>

>>

>>

.דמ69

במ.

לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן ח"ב - כג

בְּעִנְיַן הַשִּׂמְחָה. עַל־פִּי מָשָׁל, שֶׁלִּפְעָמִים כְּשֶׁבְּנֵי־אָדָם שְׂמֵחִים וּמְרַקְּדִים, אֲזַי חוֹטְפִים אִישׁ אֶחָד מִבֵּחוּץ, שֶׁהוּא בְּעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחֹרָה, וּמַכְנִיסִים אוֹתוֹ בְּעַל־כָּרְחוֹ לְתוֹךְ מְחוֹל הַמְרַקְּדִים, וּמַכְרִיחִים אוֹתוֹ בְּעַל־כָּרְחוֹ שֶׁיִּהְיֶה שָׂמֵחַ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן, כֵּן יֵשׁ בְּעִנְיַן הַשִּׂמְחָה. כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, אֲזַי הַמָּרָה שְׁחֹרָה וְיִסּוּרִים נִסְתָּלְקִים מִן הַצַּד. אֲבָל מַעְלָה יֶתֶרָה - לְהִתְאַמֵּץ לִרְדֹּף אַחַר הַמָּרָה שְׁחֹרָה דַּוְקָא, לְהַכְנִיס אוֹתָהּ גַּם־כֵּן בְּתוֹךְ הַשִּׂמְחָה, בְּאֹפֶן שֶׁהַמָּרָה שְׁחוֹרָה בְּעַצְמָהּ תִּתְהַפֵּךְ לְשִׂמְחָה. שֶׁיִּהְפֵּךְ הַמָּרָה שְׁחֹרָה וְכָל הַיִּסּוּרִין לְשִׂמְחָה, כְּדֶרֶךְ הַבָּא לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה, שֶׁאָז מִגְדָּל ..דף מס:96

הַשִּׂמְחָה וְהַחֲדָוָה מְהַפֵּךְ כָּל הַדְּאָגוֹת וְהָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחֹרָה שֶׁלּוֹ לְשִׂמְחָה. נִמְצָא שֶׁחוֹטֵף הַמָּרָה שְׁחֹרָה וּמַכְנִיס אוֹתָהּ בְּעַל־כָּרְחָהּ לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה, כַּמָּשָׁל הַנַּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (יְשַׁעְיָה ל"ה): "שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה" - שֶׁהַיָּגוֹן וַאֲנָחָה בּוֹרְחִים וְנָסִים מִן הַשִּׂמְחָה, כִּי בְּעֵת הַשִּׂמְחָה דֶּרֶךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לַעֲמֹד מִן הַצַּד כַּנַּ"ל, אֲבָל צָרִיךְ לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם דַּיְקָא, וּלְהַשִּׂיגָם וּלְהַגִּיעָם, לְהַכְנִיס אוֹתָם דַּוְקָא לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה כַּנַּ"ל. וְזֶהוּ: "שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ" וְכוּ' - שֶׁהַשָּׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְיִתְפְּסוּ אֶת הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה, שֶׁהֵם נָסִים וּבוֹרְחִים מִן הַשִּׂמְחָה, לְהַכְנִיס אוֹתָם בְּעַל־כָּרְחָם לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה כַּנַּ"ל. כִּי יֵשׁ יָגוֹן וַאֲנָחָה שֶׁהֵם הַסִּטְרָא־אָחֳרָא, שֶׁאֵינָם רוֹצִים לִהְיוֹת מֶרְכָּבָה אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וְעַל־כֵּן הֵם בּוֹרְחִים מִן ..דף מס:97 ----------

הַשִּׂמְחָה. עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ אוֹתָם לְתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה, דְּהַיְנוּ הַשִּׂמְחָה בְּעַל־כָּרְחָם, כַּנַּ"ל:

כד

מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחֹרָה בְּכָל כֹּחוֹ. וְכָל הַחוֹלַאַת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, כֻּלָּם בָּאִין רַק מִקִּלְקוּל הַשִּׂמְחָה. כִּי יֵשׁ עֶשְׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צ"ב): "עֲלֵי עָשׂוֹר וְכוּ' כִּי שִׂמַּחְתַּנִי ה' בְּפָעֳלֶךָ" וְכוּ'. וְאֵלּוּ יוּד מִינֵי נְגִינָה בָּאִין בְּתוֹךְ עֶשְׂרָה מִינֵי דְּפָקִין, וְהֵם מְחַיִּין אוֹתָן (עין תיקון סט דף קה). וְעַל־כֵּן כְּשֶׁיֵּשׁ קִלְקוּל וּפְגָם בְּהַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת יוּד מִינֵי נְגִינָה, עַל־יְדֵי־זֶה בָּאִין חוֹלַאַת מִן הַיּוּד מִינֵי דְּפָקִין, שֶׁנִּתְקַלְקְלִין עַל־יְדֵי קִלְקוּל הַיּוּד מִינֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם הַשִּׂמְחָה כַּנַּ"ל. כִּי כָּל מִינֵי חוֹלַאַת כְּלוּלִים בְּיוּד מִינֵי דְּפָקִין, ..דף מס:98

וְכֵן כָּל מִינֵי נִגּוּנִים כְּלוּלִים בְּיוּד מִינֵי נְגִינָה. וּכְפִי קַלְקוּל הַשִּׂמְחָה וְהַנִּגּוּן, כֵּן בָּא חוֹלַאַת כַּנַ"ל. וְגַם חַכְמֵי הָרוֹפְאִים הֵאֱרִיכוּ בָּזֶה, שֶׁכָּל הַחוֹלַאַת - עַל־יְדֵי מָרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוּת, וְהַשִּׂמְחָה הִוא רְפוּאָה גְּדוֹלָה.

וְלָעָתִיד תִּתְגַּדֵּל הַשִּׂמְחָה מְאֹד, וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (יְרוּשַׁלְמִי סַכָּה פֶּרֶק לוּלָב וַעֲרָבָה וּבְמִדְרַשׁ־רַבָּה שְׁמִינִי פָּרָשָׁה יא): 'עָתִיד הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהָיוֹת רֹאשׁ חוּלָה לַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא', דְּהַיְנוּ שֶׁיַּעֲשֶׂה מָחוֹל לַצַּדִּיקִים, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה רֹאשׁ חוּלָה, כִּי שְׁכִינָה לְמַעְלָה מְרַאֲשׁוֹתָיו שֶׁל חוֹלֶה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (נְדָרִים מ), שֶׁנֶּאֱמַר: "ה' יִסְעָדֶנּוּ עַל עֶרֶשׂ דְּוָי". כִּי אֵין לְהַחוֹלֶה שׁוּם חִיּוּת, רַק הַשְּׁכִינָה מְחַיָּה אוֹתוֹ. וְלֶעָתִיד עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה יִתְתַּקֵּן כָּל הַחוֹלַאַת כַּנַ"ל, ..דף מס:99

וְאָז יִהְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רֹאשׁ חוּלָה, דְּהַיְנוּ רֹאשׁ הַמָּחוֹל כַּנַ"ל, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא בְּחִינַת תִּקּוּן הַחוֹלֶה כַּנַ"ל. וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָאִין הַשִּׂמְחָה וְהָרִקּוּדִין חוֹוָה כַּנַ"ל, כִּי הֵם תִּקּוּן הַחוֹלַאַת כַּנַ"ל:

וְהַכְּלָל, שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכָל הַכֹּחוֹת, לִהְיוֹת אַךְ שָׂמֵחַ תָּמִיד. כִּי טֶבַע הָאָדָם - לִמְשֹׁךְ עַצְמוֹ לְמָרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוּת מֵחֲמַת פְּגָעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, וְכָל אָדָם מָלֵא יִסּוּרִים, עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהִכָּרִיחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכֹחַ גָּדוֹל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל אֲשֶׁר יוּכַל, וַאֲפִלּוּ בְּמִלֵּי דְּשָׁטוּתָא. אַף שֶׁגַּם לֵב נִשְׁבָּר הוּא טוֹב מְאֹד, עִם כָּל זֶה הוּא רַק בְּאֵיזוֹ שָׁעָה, וְרָאוּי לְקַבֵּעַ לוֹ אֵיזֶה שָׁעָה בַּיּוֹם לְשַׁבֵּר לִבּוֹ וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא אֶצְלֵנוּ, אֲבָל כָּל הַיּוֹם כֻּלּוֹ ..דף מס:100 ----------

---

צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה. כִּי מֵלֵב נִשְׁבָּר בְּקַל יְכוֹלִין לָבוֹא לְמָרָה שְׁחוֹרָה, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר יְכוֹלִין לִכְשֹׁל עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, חַס וְשָׁלוֹם, לָבוֹא לְאֵיזֶה הוֹלֵלוּת, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי זֶה קָרוֹב יוֹתֵר לָבוֹא מִלֵּב נִשְׁבָּר לְמָרָה שְׁחוֹרָה. עַל־כֵּן צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, רַק בְּשָׁעָה מְיֻחֶדֶת יִהְיֶה לוֹ לֵב נִשְׁבָּר:

8 9 8 9

דח.

..דף מס:101 ----------

לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת ח"ב - כא

"שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא. אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת עָנְיִי יָדַעְתָּ בְצָרוֹת נַפְשִׁי. תַּשְׂמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ. הָשִׁיבָה לִי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי. וְיִשְׂמְחוּ כָל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ

וְיַעַלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. אֶשְׁמְחָה וְאֶעֱלְצָה בָךְ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן. תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שִׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח. בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ. יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֶפְצֵי צִדְקִי, וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה, הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ. יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ כָּל מְבַקְשֶׁיךָ, יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה, אוֹהֲבֵי ..דף מס:102

תְּשׁוּעָתֶךָ. וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה. הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ, וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ בָךְ. שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר, חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ. שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה:

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ. עִבְדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בּוֹאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּנָה. יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה. הִתְהַלְּלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה. זָכְרֵנִי יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ, פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ. לִרְאוֹת בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ, לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל עִם נַחֲלָתֶךָ. יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ. יְקַלְּלוּ הֵמָּה וְאַתָּה תְּבָרֵךְ קָמוּ וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח. יֶרְאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי. יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְּמַלְכָּם":

..דף מס:103 ----------

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מָלֵא רַחֲמִים, אֲדוֹן הַשִּׂמְחָה וְהַחֶדְוָה, אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנֶךָ, וְאֵין לְפָנֶיךָ שׂוּם עֲצָבוּת כְּלָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ". זַכֵּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וּבַחֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים, שֶׁאֶזְכֶּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כַּאֲשֶׁר גִּלִּיתָ לָנוּ עַל יְדֵי צַדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים שֶׁשִּׂמְחָה הִיא סְטָרָא דִּקְדֻשָּׁה, וְעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה הִיא הַסִּטְרָא אַחֲרָא, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ, וְכָל קְדֻשַּׁת אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי הוּא עַל יְדֵי שִׂמְחָה דַּיְקָא, וְכָל הַהִתְרַחֲקוּת שֶׁלָּנוּ מִמְּךָ וְהִתְגַּבְּרוּת הַתַּאֲוֹת הַכֹּל הִיא עַל יְדֵי עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה. אֲבָל אַתָּה יָדַעְתָּ כַּמָּה אֲנִי רָחוֹק מִשִּׂמְחָה, כִּי קִלְקַלְתִּי וּפָגַמְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד.

עַל כֵּן בְּאתִי לְפָנֶיךָ מָלֵא רַחֲמִים, שֶׁתִּהְיֶה בְּעֶזְרִי וּתְשַׂמְּחֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ, וְתָאִיר בִּי ..דף מס:104 ----------

וּתְגַלֶּה לִי דַּרְכֵי עֲצוּתֶיךָ הָאֲמִתִּיּוֹת, וְתוֹרֵנִי וּתְלַמְּדֵנִי שֶׁאֶזְכֶּה לַהֲפֹךְ כָּל מִינֵי יָגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׂוּם כֹּחַ לְהַסִּטְרָא אַחֲרָא שֶׁהוּא הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְהַכְנִיס בִּי עַצְבוּת חַס וְשָׁלוֹם. רַק אַדְרַבָּא, אֶזְכֶּה בְּכָל עֵת לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְגַּבֵּר בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה כָּל כָּךְ, עַד שֶׁאֶזְכֶּה לַהֲפֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, וְלֹא אַנִּיחַ לְהָעַצְבוּת וְהַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְהִתְאַחֵז בִּי כְּלָל, רַק בְּכָל מַה שֶּׁרוֹצִים לְהַכְנִיס בִּי עַצְבוּת חַס וְשָׁלוֹם, עַל יְדֵי רִבּוּי הַחֲטָאִים וְהָעֲוֹנוֹת הָעֲצוּמִים שֶׁעָשִׂיתִי, וּפָגַמְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד בְּלִי שִׁעוּר, אֶזְכֶּה לַהֲפֹךְ כָּל זֶה לְשִׂמְחָה, עַל אֲשֶׁר אַף עַל

פִּי כֵן חָמַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלַי, וְשָׂם נַפְשִׁי בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלַי, וְזִכַּנִי לִהְיוֹת בְּכָלָל יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָשַׂנִי גּוֹי, וַאֲנִי זוֹכֶה לְקַיֵּם כַּמָּה מִצְוֹת גְּדוֹלוֹת בְּכָל יוֹם וָיוֹם, לְהִתְעַטֵּף ..דף מס:105 ----------

בְּצִיצִית, וּלְהָנִיחַ תְּפִלִּין, וְלִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, וּלְקַבֵּל שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב, וְלִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּלְהִתְעַנּוֹת בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְלֵישֵׁב בַּסֻּכָּה, וְלִטֹּל אַרְבָּעָה מִינִים, וְלֶאֱכֹל מַצָּה בְּפֶסַח, וְכֵן שְׁאָרֵי כָּל הַמִּצְוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עַם קָדְשֶׁךָ מְקַיְּמִים בְּכָל עֵת אֲפִלּוּ הַפָּחוּת שֶׁבַּפָּחוּתִים וְהַקַּל שֶׁבַּקַּלִּים. מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, "מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים", מַה גָּדְלוּ מָה רַבּוּ מָה עָצְמוּ רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ עָלֵינוּ, אֲשֶׁר הִכְתַּרְתָּ אוֹתָנוּ בְּכִתְרִים קְדוֹשִׁים כָּאֵלֶּה. וּבְתַקֶּף גָּלוּתֵינוּ וְעֹצֶם הִתְרַחֲקוּתֵינוּ מִמְּךָ עַל יְדֵי רִבּוּי פְּשָׁעֵינוּ נָגַדְתָּ, עָדַיִן אַהֲבָתְךָ קְשׁוּרָה בָּנוּ. וְאַתָּה מְזַכֶּה גַּם אוֹתִי לַעֲשׂוֹת כַּמָּה מִצְוֹת בְּכָל יוֹם. וּבְוַדַּאי רָאוּי לִי לְהַגְדִּיל הַשִּׂמְחָה בְּכָל עֵת, וְלַהֲפֹךְ כָּל הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה. כִּי אַדְרַבָּא זֶהוּ שִׂמְחָתִי ..דף מס:106 ----------

שֶׁמְּרֻחָק וּפָגוּם וְחוֹטֵא כָּמוֹנִי, יְזַכֶּה לִגַּע בִּדְבָרִים קְדוֹשִׁים וְנוֹרָאִים כָּאֵלֶּה, לְיַחֵד שִׁמְךָ בְּכָל יוֹם, וּלְהִתְעַטֵּר בַּעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת הַתְּפִלִּין הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים בְּכָל יוֹם, וּלְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, לְהִתְלַבֵּשׁ בִּלְבוּשִׁין דְּמַלְכָּא בְּעַטּוּפָא דְמִצְוָה, וּשְׁאָר הַמִּצְוֹת. וְכָל מַה שֶּׁרוֹצֶה לְהִתְגַּבֵּר לְהַכְנִיס בְּדַעְתִּי וְלִבִּי עַצְבוּת חַס וְשָׁלוֹם, מֵרִבּוּי פְּשָׁעַי וַעֲוֹנוֹתַי, עַל יְדֵי כָּל זֶה דַּיְקָא אַגְדִּיל הַשִּׂמְחָה, וְאוֹמַר לְלִבִּי אַדְרַבָּא זֶהוּ שִׂמְחָתִי, זֶהוּ חֶדְוָתִי הַגְּדוֹלָה, שֶׁאֲנִכִי הַמֻּרְחָק כָּל כָּךְ זוֹכֶה לִגַּע בְּקָדֳשׁוֹת כָּאֵלֶּה, "הֶקִיצוֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ, כִּי דִּכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ בְּצַלְמָוֶת, אִם שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר, אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי", אֲחַזְנוּהוּ וְלֹא נַרְפֶּה.

..דף מס:107 ----------

מָרָא דְעָלְמָא כֹּלָּא, שִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל, "שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ, כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא", זַכֵּנִי לְהַשִּׂיג בֶּאֱמֶת דַּרְכֵי הַשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּיִּת, בְּאֹפֶן שֶׁאֶזְכֶּה לַחֲטֹף הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשִּׂמְחָה, לַהֲפֹךְ כָּל מִינֵי עַצְבוּת וְיָגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה. זַכֵּנִי לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְגַּבֵּר בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה תָּמִיד, וְאֶזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קְדֻשַּׁת כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהֵם כְּלָלְיוּת הַשִּׂמְחָה הַקְּדוֹשָׁה. וְתַרְגִּילֵנִי לְשַׂמֵּחַ אֶת נַפְשִׁי בְּכָל עֵת עַל יְדֵי נִגּוּן שֶׁל שִׂמְחָה, וְאָנִיל וְאֶשְׂמַח בַּיהוָה בְּשִׁיר וְהַלֵּל וְרַנֵּן וְזִמְרָה וְנִגּוּן, וְאֶזְכֶּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלַי רוּחַ חַיִּים דִּקְדֻשָּׁה לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי דְּפִיקִין שֶׁבְּקִרְבִּי. וְעַל יְדֵי זֶה תִּשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי חֳלָאִים וּמַכְאוֹבִים וּמַחוּשִׁים בְּנַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת, אֲשֶׁר כֻּלָּם בָּאִים עַל יְדֵי מָרָה ..דף מס:108 ----------

שְׂחוֹרָה וְעַצְבוּת חַס וְשָׁלוֹם. וְתַרְפָּאֵנִי אוֹתִי וְאֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתַחֲלִימֵנִי וּתְחַיֵּינִי עַל יְדֵי שִׂמְחָה וְחֶדְוָה שֶׁתַּמְשִׁיךְ עָלַי תָּמִיד, אֲשֶׁר מִשָּׁם כָּל הָרְפוּאוֹת שֶׁל כָּל מִינֵי חֳלָאִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי שִׂמְחָה הִיא עִקַּר חִיּוּת הָאָדָם, רְפָאֵנוּ יְהוָה וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוֹבֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף.

וְאֶתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּכָל עֵת בְּכָל מִינֵי דְּרָכִים וּנְתִיבוֹת וְעֵצוֹת וְתַחְבּוּלוֹת שֶׁאֶפְשָׁר לְשַׂמֵּחַ אֶת הַלֵּב עַל יָדָם, הֵן עַל יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁאֲנִי מוֹצֵא בְּעַצְמִי עֲדַיִן, הֵן עַל יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, לְשַׂנּוֹת אֶת טַעְמִי וְלַעֲשׂוֹת עַצְמִי כְּשׁוֹטֶה, וּלְהַרְגִּיל עַצְמִי בְּמִלֵּי ..דף מס:109 ----------

דִּבְדִיחוּתָא כְּדֵי לָבוֹא לְשִׂמְחָה שֶׁהִיא עִקַּר הַקְּדֻשָּׁה וְעִקַּר חִיּוּת הָאָדָם.

מָלֵא רַחֲמִים, בּוֹרֵא רְפוּאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, חֶדְוַת יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב, תֵּן שִׂמְחָה בְּלִבִּי, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת לֵב, וְאַתָּה יוֹדֵעַ בְּכַמָּה דְּרָכִים וּבְכַמָּה תַּחְבּוּלוֹת מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל דָּבָר וַחֲיָלוֹתָיו עָלֵינוּ בְּכָל עֵת, לְהַמְשִׁיךְ עַצְבוּת חַס וְשָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְהוּא בְּתַחְבּוּלוֹתָיו עָרֹם יַעֲרִים הוּא וּמְרַמֶּה אוֹתָנוּ, וּמִתְלַבֵּשׁ עַצְמוֹ בְּמִצְוֹת, עַד שֶׁנִּדְמֶה לָנוּ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עַצְבוּת מֵעַוְוֹנוֹתֵינוּ. וּבֶאֱמֶת בְּכָל זֶה הוּא פּוֹרֵשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלֵינוּ, כִּי כְבָר לִמַּדְתָּנוּ שֶׁעַל זֶה צְרִיכִין לְיַחֵד שָׁעָה אַחַת בְּיוֹם, לְשַׂבֵּר לִבֵּנוּ וּלְפָרֵשׂ שִׂיחָתֵנוּ לְפָנֶיךָ עַל כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֵינוּ, אֲבָל כָּל הַיּוֹם כֻּלּוֹ צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה, וּלְהַכְרִיחַ עַצְמֵנוּ ..דף מס:110

בְּכָל כֹּחוֹתֵינוּ לָבֹא לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה שֶׁהוּא עִקַּר קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל.

עַל כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ, וְהוֹדִיעֵנוּ אוֹרְחוֹת חַיִּים שֶׁנִּזְכֶּה לְהָבִין וּלְהַשִּׂיג הַדְּרָכִים וְהַנְּתִיבוֹת וְהַשְׁבִּילִים וְהָעֵצוֹת הָאֲמִתִּיוֹת אֵיךְ לָבוֹא לְשִׂמְחָה תָּמִיד, וְתַעֲשֶׂה אֶת אֲשֶׁר בְּחֶקֶיךָ אֵלֶיךָ וְאֶת מִצְוֹתֶיךָ אֶשְׁמֹר, "בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל", עַד שֶׁאֶזְכֶּה לְשִׂמְחָה שֶׁל עָתִיד. וְאֶזְכֶּה לִרְאוֹת בְּשִׂמְחַת הַמָּחוֹל שֶׁתַּעֲשֶׂה לַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא וְכָל אֶחָד יִהְיֶה מַרְאֶה בְּאֶצְבָּעוֹ וְיֹאמַר "זֶה יְהוָה" כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ". וְקַיֵּם לָנוּ מְהֵרָה מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן ..דף מס:111

וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה". וְנֶאֱמַר: "כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ, וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן, הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה, וְכָל עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ כָף". וְנֶאֱמַר: "וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה". וְנֶאֱמַר: "כִּי נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל חָרְבוֹתֶיהָ, וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן,

וְעַרְבָתָה כְּגַן יְהוָה, שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ, תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה. שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהָרְנִינוּ כָּל יִשְׁרֵי לֵב":

8 9 8 9

.

.כע1סֵדֶר

הַיּוֹם

.כע3~

.זע1סֵדֶר

הַיּוֹם

.זע3~

<<

<<

<<

<<

<<

<<

.דמ311

.במ

סֵדֶר הַיּוֹם

עַל־פִּי דַּעַת וְסִפְרֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ מוֹהַר"ן מִבְּרֶסְלֶב

נֶעֱרָךְ וְנִסְדַּר עַל־יְדֵי הָרַב הֶחָסִיד ר' יִצְחָק בְּרַייטֶער זַ"ל, אֶחָד מִגְּדוֹלֵי אַנְשֵׁי־ שְׁלוֹמֵנוּ בְּפוֹלִין שֶׁנִּשְׂרַף עַל קִדּוּשׁ־הַשֵּׁם הי"ד

הִתְקַשְּׁרוּת לְהַצַּדִּיק

בְּכְנִיסַת הַלַּיְלָה יֹאמַר: הֲרֵינִי רוֹצֶה לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה וּבְשִׂמְחָה, וּבְכֵן אֲנִי מְקַשֵּׁר אֶת עַצְמִי בְּכָל מַחֲשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה שֶׁלִּי, שֶׁל כָּל הַיּוֹם, לְהַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, וּבִפְרָט לְהַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, רַבֵּנוּ נַחְמָן בֶּן פֵּיגָא, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ. וְקֹדֶם כָּל תְּפִלָּה יֹאמַר: הֲרֵינִי מְקַשֵּׁר אֶת עַצְמִי בִּתְפִלָּתִי לְהַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, וּבִפְרָט וְכוּ'.

תְּפִלַּת עַרְבִית

יִתְפַּלֵּל בִּמְתִינוּת וּבְכַוָּנָה וּבְשִׂמְחָה וּבְקוֹל נָעִים, וִידַקְדֵּק בְּאָמְרוֹ שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לְבַטֵּא הֵיטֵב הַחוֹלָם, וְגַם יַדְגִּישׁ הַ"יוּד" כָּזֶה "אֲד־נָי",

וְכָל הַשֵּׁמוֹת יֹאמַר בְּיִרְאָה, כִּי בִּתְפִלָּה זֹאת מַמְתִּיקִים כָּל ..דף מס:113

הַדִּינִים, וְזוֹכִין לְהִתְחַזֵּק, לַעֲמֹד נֶגֶד כָּל הַיְרִידוֹת וְהַחַשְׁכוּת וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁעוֹבְרִין עַל כָּל אָדָם, בִּבְחִינַת שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד.

קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה

קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה יִקָּרֵא בִּמְתִינוּת וּבְשִׂמְחָה וכנ"ל, וּבָזֶה מְתַקֵּן פְּגָמָיו שֶׁל כָּל הַיּוֹם וְכָל פְּגָמֵי הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן, בִּבְחִינַת: הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע, מַזִּיקִין בְּדֵלִין הֵימֶנּוּ.

מָארִי דְחוּשְׁבָּנָא

יוֹדֶה לַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹב, שֶׁזָּכָה לַעֲשׂוֹת בַּיּוֹם הַהוּא, וְיִתְוַדֶּה עַל כָּל פְּגָמָיו, בְּמַחֲשָׁבָה, דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה, וִיבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחִילָה, סְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְשֶׁיַּעְזְרֵהוּ מֵעַתָּה לִהְיוֹת כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

חֲצוֹת לַיְלָה

חֲצוֹת לַיְלָה יָקוּם וְיִתְאַבֵּל מְאֹד עַל חֻרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל הַעֲלָמַת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְעַל חֲטָאָיו וַעֲוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו וּמִדּוֹתָיו וְתַאֲוֹתָיו הָרָעוֹת, שֶׁמְּעַכְּבִין בְּנֶגֶן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְיִמְצָא אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בַּאֲמִירַת תִּקּוּן חֲצוֹת, וִיבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ..דף מס:114

גְּאֻלַּת וִישׁוּעַת כָּל יִשְׂרָאֵל, וְגַם גְּאֻלַּת נַפְשׁוֹ מֵהַיֵּצֶר הָרָע, הָאוֹרֵב לוֹ תָּמִיד. זְמַן חֲצוֹת מַתְחִיל תָּמִיד מִן שֵׁשׁ שָׁעוֹת אַחַר יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים, וְנִמְשָׁךְ זְמַנּוֹ שְׁתֵּי שָׁעוֹת.

זִכָּרוֹן בְּעָלְמָא דְאָתֵי

כְּשֶׁיִּתְעוֹרֵר מִשְּׁנָתוֹ יֹאמַר מוֹדֶה וְכוּ', וְיִזְכֹּר מִיָּד בָּעוֹלָם הַבָּא, וְיִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּעְזְרֵהוּ לְהִתְנַהֵג בְּכָל הַיּוֹם בִּקְדֻשָּׁה, וְיַחֲדֵּשׁ הַהִתְקַשְּׁרוּת כְּבִכְנִיסַת הַלַּיְלָה הנ"ל.

הַשְׁכָּמָה

יִתְגַּבֵּר לָקוּם קֹדֶם עֲלוֹת הַשַּׁחַר לַעֲסֹק בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבָזֶה יִזְכֶּה לִשְׁלֵמוּת הָאֱמוּנָה, וּלְהָאִיר עָלָיו אוֹר הָאֱמֶת וְדַעַת גָּדוֹל, וְיִזְכֶּה לִכְנֹס לְכָל שַׁעֲרֵי הַקְּדֻשָּׁה, וּכְאוֹר בֹּקֶר יִתְלֶה עֵינָיו לַמָּרוֹם וְיִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם.

הֲכָנַת הַתְּפִלָּה

לֹא יֹאכַל וְלֹא יִשְׁתֶּה וְלֹא יְדַבֵּר קֹדֶם הַתְּפִלָּה, וְגַם הַדִּבּוּר הַמֻּכְרָח מְאֹד יְקַצֵּר, וּבָזֶה תִּהְיֶה תְּפִלָּתוֹ רְצוּיָה, כִּי צְרִיכִין לְהַכְנִיס כָּל כֹּחוֹ וְכַוָּנָתוֹ בְּדִבּוּרֵי ..דף מס:115

הַתְּפִלָּה, לָכֵן אֵין לְהַחְלִישׁ וּלְהַפְסִיק הָרְצוֹנוֹת שֶׁל נַפְשׁוֹ הַמִּתְגַּעְגַּעַת לִשְׁפֹּךְ שִׂיחָה לִפְנֵי קוֹנָהּ.

מִקְוֶה
יִטְבֹּל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם, וּבָזֶה יִתְקַדֵּשׁ וְיֵצֵא מִכָּל טֻמְאַת עֲוֹנוֹתָיו וְיִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְיִוָּשַׁע מִכָּל הַצָּרוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת בִּבְחִינַת: מִקְוֶה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה.
שַׁחֲרִית
שַׁחֲרִית יִתְפַּלֵּל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם בִּמְתִינוּת וכנ"ל, וְלֹא יַפְסִיק בְּדִבּוּר מֵהַתְחָלַת הַתְּפִלָּה עַד סוֹפָהּ, וְיִתְפַּלֵּל בְּסִדּוּר, וְלֹא יִפְנֶה אָנֶה וְאָנָה, וְיַעֲנֶה אָמֵן וְיהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא וּבָרְכוּ וּקְדֻשָּׁה בְּכָל כּוֹחוֹ וְכַוָּנָתוֹ וּבְשִׂמְחָה, וכנ"ל, וּבָזֶה יִזְכֶּה לְהָאִיר עָלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם אוֹר שִׂבְעַת הַיָּמִים הַמִּתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, בִּבְחִינַת: אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר, וְנִזְכֶּה כֻּלָּנוּ וְכוּ'.
שֻׁלְחָן עָרוּךְ
שֻׁלְחָן עָרוּךְ יִלְמוֹד בְּכָל יוֹם, חֹק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יְמֵי חַיָּיו מִלִּלְמֹד כָּל יוֹם עַל־כָּל־פָּנִים מְעַט בְּשֻׁלְחָן־עָרוּךְ, וּבָזֶה מְבַטֵּל כָּל מִינֵי כְּפִירוּת וּמַחֲלֹקֶת הָרוּחָנִי ..דף מס:116

וְהַגַּשְׁמִי מֵעָלָיו וּמִכָּל הָעוֹלָם, וְיִלְמַד הַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ כְּסֵדֶר מִתְּחִלָּתוֹ עַד סוֹפוֹ, וְכָכָה יִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיָּיו; וְאִם אֵינוֹ יָכוֹל לִלְמֹד בַּשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ הַגָּדוֹל, יִלְמַד עַל־כָּל־פָּנִים בַּשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ הַקָּטַנִּים, וּבַסֵּדֶר הנ"ל.
הִתְבּוֹדְדוּת
יִתְחַזֵּק בְּכָל כֹּחוֹ לְהִתְבּוֹדֵד וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל יוֹם עַל־כָּל־פָּנִים שָׁעָה אַחַת בְּלָשׁוֹן שֶׁמְּדַבֵּר בּוֹ (ובמדינתנו בזשארגאן) עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִתְוַדֶּה עַל חֲטָאָיו וַעֲוֹנֹתָיו וּפְשָׁעָיו, בְּשׂוֹגֵג וּבְמֵזִיד, וִידַבֵּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וִיסַפֵּר צָרָתוֹ וְדָחְקוֹ וּמַצָּבוֹ שֶׁלּוֹ וְשֶׁל בָּנָיו בֵּיתוֹ וְשֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְיַרְחִיב הַדִּבּוּר, וְיִטְעַן כָּל מִינֵי טְעָנוֹת וְהַפְצָרוֹת וּפִיּוּסִים, שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, בִּבְחִינַת: הַרְחֵב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ, וְיַרְבֶּה בִּצְעָקָה וְשַׁוְעָה וַאֲנָחָה וּבְכִיָּה, וְגַם יוֹדֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל חֲסָדָיו הָרוּחָנִיִּים וְהַגַּשְׁמִיִּים אֲשֶׁר עָשָׂה עִמּוֹ, בְּזֶמֶר וְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וִיבַקֵּשׁ אָז צְרָכָיו הָרוּחָנִיִּים וְהַגַּשְׁמִיִּים, וְיַאֲמִין כִּי הַנַּחַת־רוּחַ, שֶׁעוֹלֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ מֵהַשִּׂיחָה זֹאת, אַף מֵהַפְּחוּתִים, ..דף מס:117 ----------
חֲשׁוּבָה יוֹתֵר אֲצָלוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל מִינֵי הָעֲבוֹדוֹת וְאַף מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל הַמַּלְאָכִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְאַף אִם אֵינוֹ יָכוֹל לִפְתֹּחַ פִּיו כְּלָל, הָעֲמִידָה בְּעַצְמָהּ וְהַקִּוּוי לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמַה שֶּׁתּוֹלֶה עֵינָיו לַמָּרוֹם, וּמַה שֶּׁמַּכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֲפִלּוּ דִּבּוּר אֶחָד בְּכָל מֶשֶׁךְ הַשָּׁעָה הנ"ל - כָּל זֶה תַּכְלִיתוֹ לָנֶצַח.
סִפְרֵי רַבֵּנוּ, זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה

סִפְרֵי רַבֵּנוּ, זְכרוֹנוֹ לִבְרָכָה יִלְמַד בְּכָל יוֹם, וּבָזֶה מִתְקַשֵּׁר לְדַעְתּוֹ הַקָּדוֹשׁ וּמַמְשִׁיךְ עָלָיו כֹּחַ דִּקְדֻשָּׁה לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי הַצַּדִּיק, וּמֵבִיא כָּל הָעוֹלָם לִתְשׁוּבָה.

תְּהִלִּים

תְּהִלִּים יֹאמַר בְּכָל יוֹם עַל־כָּל־פָּנִים עֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים, כִּי כָּל עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים הֵם תִּקּוּן גָּדוֹל, וְיִמְצָא אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּהַתְּהִלִּים, וְגַם כָּל הַהוֹדָאוֹת שֶׁבַּתְּהִלִּים יֹאמַר עַל עַצְמוֹ, הַיְנוּ עַל חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ מֵעוֹדוֹ.

..דף מס:118 ----------

לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת

לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת יֹאמַר בְּכָל יוֹם, וְגַם יַעֲשֶׂה בְּעַצְמוֹ תְּפִלּוֹת, הַיְנוּ שֶׁיִּתְפַּלֵּל שֶׁיִּזְכֶּה לְקַיֵּם דִּבְרֵי הַצַּדִּיק שֶׁלָּמַד בְּסִפְרָיו, וּבָזֶה מַעֲלֶה שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

שִׁעוּרִים קְבוּעִים

שִׁעוּרִים קְבוּעִים יִקְבַּע לוֹ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְיִלְמַד בְּשִׂמְחָה, וְלֹא יַפְסִיק בְּהַלִּמּוּד בְּדְבָרִים שֶׁאֵינָם מֻכְרָחִין מְאֹד, וִיכַוֵּן שֶׁיִּזְכֶּה עַל־יְדֵי הַלִּמּוּד לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהוֹצִיא עֲצוֹת נְכוֹנוֹת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵהַלִּמּוּד, וְגַם יְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה עַל־פִּי הַיְסוֹדוֹת שֶׁל דַּעַת רַבֵּנוּ, זְכרוֹנוֹ לִבְרָכָה, וּבָזֶה יִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת וְיִקָּרֵב רְחוֹקִים לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

אֲכִילָה

יֹאכַל בִּמְתִינוּת וּבְדֶרֶךְ־אֶרֶץ, וְלֹא יִכְעַס וְלֹא יְדַבֵּר אָז דִּבּוּרִים שֶׁאֵינָם מֻכְרָחִין, וְיִלְמַד עַל שֻׁלְחָנוֹ, וִיבָרֵךְ בִּרְכַת הַמָּזוֹן בְּשִׂמְחָה וכנ"ל, וּבָזֶה יַמְשִׁיךְ עָלָיו הָאָרַת הָרָצוֹן, הַיְנוּ כְּסוּפִין וּרְצוֹנוֹת טוֹבִים לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ ..דף מס:119

ה'. וְכֵן בְּכָל הֲנָאוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו יְכַוֵּן, שֶׁיִּהְיֶה כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה יְחוּד קֻדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל־יְדֵי אֲכִילָתוֹ וַהֲנָאוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

מַשָּׂא־וּמַתָּן

מַשָּׂא־וּמַתָּן אוֹ מְלָאכָה לַעֲשׂוֹת בֶּאֱמוּנָה זוֹכִין עַל־יְדֵי שֶׁמִּתְחַזְּקִין בֶּאֱמוּנַת הַשְׂגָּחָה פְּרָטִית, וְעַל־יְדֵי שֶׁיּוֹדְעִין וּמַאֲמִינִים, שֶׁהַפַּרְנָסָה אֵינָהּ נִמְשֶׁכֶת עַל־יְדֵי סִבּוֹת שֶׁל דֶּרֶךְ הַטֶּבַע, כִּי־אִם עַל־יְדֵי רָצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְפַרְנְסוֹ בְּלִי שׁוּם סִבּוֹת כְּלָל, וּמַה שֶּׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְפַרְנֵס אֶת הָאָדָם עַל־יְדֵי סִבּוֹת, הוּא בִּשְׁבִיל לְנַסּוֹתוֹ, אִם יַעֲמֹד בְּהַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁיִּזְדַּמְּנוּ לוֹ עַל־יְדֵי עִסְקוֹ בְּהַסִּבּוֹת הָהֵן, וְגַם לְהַבְחִינוֹ אִם יוּכַל לַעֲמֹד בֶּאֱמוּנָה זֹאת, שֶׁהַפַּרְנָסָה אֵינָהּ תְּלוּיָה בְּהַסִּבּוֹת, כִּי־אִם בִּרְצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ.

צְדָקָה

צְדָקָה יַפְרִישׁ מִכָּל מִינֵי שֶׁפַע שֶׁיִּשְׁפַּע לוֹ, עַל־יְדֵי כָּל אֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה, לְכוֹנֵן בָּהּ כָּל עִנְיְנֵי רַבֵּנוּ, זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, דְּהַיְנוּ לְהַחֲזִיק נֶכְדֵי וּמְקֹרְבֵי הַצַּדִּיק, הָעוֹסְקִים בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְגַם לְהַדְפִּיס סְפָרָיו, ..דף מס:120 ----------

וְשֶׁיּוּכְלוּ לַהֲפִיצָם בְּיִשְׂרָאֵל בְּזוֹל גָּדוֹל, וּלְהַחֲזָקַת בָּתֵּי־מִדְרָשָׁיו. וְטוֹב לְהַתְחִיל לְהַפְרִישׁ, עַל זֶה עַל־כָּל־פָּנִים תְּרוּמָה הַיְנוּ (פראצ') אָחוּז מֵהַשֶּׁפַע שֶׁלּוֹ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְעַשֵּׂר כָּל נְכָסָיו.

הַדְפָּסַת וַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ, זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה

הַדְפָּסַת וַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ, זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, וְדַעְתּוֹ בָּעוֹלָם הוּא עִקַּר וְשֹׁרֶשׁ גָּדוֹל, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה יוּכְלוּ כָּל בֵּית־יִשְׂרָאֵל לְהִתְקָרֵב לְדֶרֶךְ הָאֱמֶת, אֲשֶׁר זֶה תַּכְלִיתֵנוּ וְתַכְלִית כָּל הָעוֹלָמוֹת, לָכֵן צְרִיכָה הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת לִהְיוֹת לְמִקְרְבֵי הַצַּדִּיק קֹדֶשׁ־ קְדָשִׁים, וְיַעַסְקוּ בָּהּ בְּכָל כֹּחוֹתֵיהֶם לִשְׁמָהּ, וִיבַקְּשׁוּ בְּכָל פַּעַם עֲצוֹת אֵיךְ לְהַרְחִיבָהּ, וּלְהָפִיץ מַעְיְנוֹתָיו חוּצָה לְהַחֲיוֹת וּלְהָשִׁיב נֶפֶשׁ כָּל יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

קְדֻשַּׁת שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת

יְקֻדַּשׁ עֵינָיו מִלְּהִסְתַּכֵּל בָּרַע, וְאָזְנָיו - בְּשָׁמְעוֹ לְדִבְרֵי חֲכָמִים, וְחָטְמוֹ - בְּהַאֲרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל דָּבָר, וִירַחֵם עַל מִי שֶׁרָצָה לִכְעֹס עָלָיו, וּפִיו יְקֻדַּשׁ בְּדִבּוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה וּבְשִׂמְיָרְתּוֹ מִדִּבּוּרִים אֲסוּרִים - וּבָזֶה יִזְכֶּה לְשֶׁפַע אֱלוֹהַּ וְלִקֻּדַּשַׁת הַמַּחֲשָׁבָה.

..דף מס:121 ----------

שִׂמְחָה

יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְיַהֲפֹךְ כָּל מִינֵי יָגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן, וִיקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְלֹא יִפֹּל לְיֵאוּשׁ לְעוֹלָם, וְיִחַיֶּה וְיִשַּׂמַּח אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד בִּנְקֻדּוֹתָיו הַטּוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבַהַרְחָבוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַצָּרוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת (כַּמְבֹאָר בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה וְסִימָן רפ"ב); וְאַף אִם יִפֹּל חַס וְשָׁלוֹם, לִירִידוֹת גְּדוֹלוֹת, יְבַטַּח בְּכֹחַ הַצַּדִּיק, וְיַתְחִיל בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ, כְּאִלּוּ לֹא הִתְחִיל וְלֹא נָפַל מֵעוֹלָם, וְיַאֲמִין כִּי כָּל נְפִילָתוֹ הָיְתָה לְמַעַן יַתְחִיל מֵחָדָשׁ, וְאִם יִתְחַזֵּק לְהַתְחִיל בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ בֶּאֱמֶת, יַעְזְרֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא יִפֹּל עוֹד לַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה, וְגַם יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לַעֲבֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּנִגּוּנִים וּבְשִׂמְחָה וּבְרִקּוּדִים וְהַמְּחָאַת־כַּף, וּבִפְרָט בְּשִׂעַת תּוֹרָה וּתְפִלָּה יִשְׂמַח מְאֹד.

תְּשׁוּבָה

יִתְבּוֹנֵן בְּכָל מַחֲשָׁבָה, דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה שֶׁלּוֹ, לִמְצֹא בָּהֶם רְמָזִים לְעוֹרֵר נַפְשׁוֹ לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וּלְהִתְחַדֵּשׁ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִמְקַלְּלָיו ..דף מס:122

וּלְמֵבֵּז נַפְשׁוֹ יְהוֹם וְיִשְׁתּוֹק, וּבָזֶה יַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבְּדָמוֹ, וְיִתְכַּפְּרוּ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְיִתְהַפְּכוּ לְזְכֻיּוֹת.

אַהֲבַת חֲבֵרִים

יֶאֱהַב כָּל יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט הַמְקֻרָבִין לְהַצַּדִּיק אֱמֶת כְּנַפְשׁוֹ, וִידַבֵּר עִמָּהֶם בְּכָל יוֹם מֵהַתּוֹכְלִית הָאֱמֶת כְּדֵי לְקַבֵּל מִנְּקֻדָּתָם הַטּוֹבָה, כִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נְקֻדָּה טוֹבָה מַה שֶּׁאֵין בַּחֲבֵרוֹ.

מִנְחָה

מִנְחָה יִתְפַּלֵּל כנ"ל, וּבָזֶה יִזְכֶּה לְהַעֲלוֹת כָּל עֲבוֹדַת הַיּוֹם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְקַבֵּל הִתְחַדְּשׁוּת עַל הַיּוֹם הַבָּא אַחֲרָיו לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בִּבְחִינַת: עָלֶיהָ הַשְׁלֵם כָּל הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם, וּבִבְחִינַת: וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְכוּ'.

רֹאשׁ־הַשָּׁנָה

כָּל הַמְקוֹרְבִין לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת צְרִיכִין לְהִתְאַסֵּף יַחַד בְּמָקוֹם אֶחָד עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וּלְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְקַשְּׁרוּת לְהַצַּדִּיק, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ הֶאָרָה נִפְלָאָה וְתִקּוּן וְהִתְקָרְבוּת גְּדוֹלָה, מַה שֶּׁאֵין יְכוֹלִין לְזְכּוֹת לָזֶה בְּכָל הַשָּׁנָה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ, ..דף מס:123 ----------

זְכָרוֹנוֹ לִבְרָכָה: "בָּאָהֳר מַיִן זַאךְ אִיז רֹאשׁ־הַשָּׁנָה" [כָּל עִסְקֵי הוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה] וְזוֹכִין לְהָאִיר עֲלֵיהֶם וְעַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אוֹר הַצַּדִּיק לְדוֹר דּוֹרוֹת; לָכֵן צְרִיכִין לְשַׁבֵּר כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת, וְלָבוֹא בְּמְסִירוּת־נֶפֶשׁ עָצוּם לְהַקְבּוּץ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, אִם לֹא בְּפִקּוּחַ־נֶפֶשׁ מַמָּשׁ הַדּוֹחֶה שַׁבָּת, יְכוֹלִין לְמְנוֹעַ מִלְּבוֹא שָׁמָּה, אֲבָל כָּל הַמְּנִיעוֹת שֶׁל פַּרְנָסָה וּמָמוֹן וְטִרְחָא וְכָבוֹד וְכַיּוֹצֵא, צְרִיכִין לְשַׁבֵּר וּלְנַצֵּחַ וְלִזְכּוֹת לְהַעֲבוֹדָה, שֶׁאֵין דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה.

אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל

כָּל יְמֵי חַיָּיו יִתְנַעְנֵעַ וְיִתְפַּלֵּל וְיִשְׁתַּדֵּל לְהִתְיַשֵּׁב בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְעַל־כָּל־פָּנִים לֵילֵךְ בָּהּ ד' [אַרְבַּע] אַמּוֹת, וּבָזֶה יִזְכֶּה לַאֲרִיכַת־אַפַּיִם, וְלֵילֵךְ מַדְרֵגָא לְדַרְגָּא, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלָיו כְּלָלִיּוּת הַקְּדֻשָּׁה, וְזֶה עִקַּר נִצָּחוֹן דִּקְדֻשָּׁה שֶׁל הָאָדָם בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעְזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה, וּלְהַמְשִׁיךְ אוֹרוֹ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לִגְאֻלַּת הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ בב"א.

תַּם וְנִשְׁלָם שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם